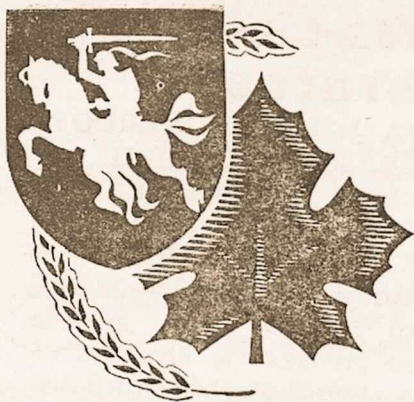




Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S :
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 15 (313) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. BALANDŽIO-APRIL 15 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI



J. E. VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

Šio atvykimo į Kanadą J. E. Vyskupas V. Brizgys plačiai apšviečia rytinės Kanados lietuvių kolonijas: Sault-Ste-Marie, Sudbury, Ottawa, Montreal, Toronto, St. Catharines, Hamiltoną, Londoną, Windsorą ir kt. Bene ilgiausiai viešėjo Montrealyje. Iš pamokslų, pranešimų ir pasikalbėjimų aiškėja, kad Popiežius Vyskupą tebe laikė Lietuvos ir lietuvių vyskupu, įpareigoję lankyti lietuvių jų gyvenimo vietose ir niekur nesusirišti, kad momentui atėjus jis galėtų grįžti į Lietuvą tęsti ten savo pareigą. Ir šį jo kelionė bei lankymasis lietuvių kolonijose yra vykdomas Popiežiaus valia. J. E. patikslina, kad ir visi tremtiniai kunigai yra laikomi Lietuvos kunigais ir jų apsigyvenimas bei kilnojimas yra Vatikano žinioje ir jo tvarkomas.

Si Vyskupo kelionė per Kanados lietuvių kolonijas yra labai svarbi ir reikšminga, nes ji yra ne tik jo tiesioginė, kaip Vyskupo ir Ganytojo, pareigų atlikimas, bet ir kaip lietuvių bėgusių palaikymo misijos išraiška. Tas ypač nepaprastai ryškiai ir iškiliai pasiskleidžia jo pamoksluose Montrealyje Aušros Vartų parapijos bažnyčioje ir ypač jo garbei surūgštame sušūvime, kuriame buvo padarytas labai platus, išsamus ir visapusiškas pranešimas.

Savo pamoksluose J. E. tikintiesiems davė labai gražių ir drauge labai praktiškų nurodymų, patarimų ir pamokymų. Savo gi pranešime jis ypač išryškino ne tik savo misiją, bet ir tuo pačiu nušvietė savo ir kaip katalikų Ganytojo ir kaip lietuvių tikslus, uždavinius ir prasmę. Apie tai reikia žinoti ir plačiai lietuviškajai visuomenei, nors jis jau ne kartą tai yra padaręs.

Pristatytas klebono kun. dr. J. Kubiliaus kaip tikinčiųjų gaivintojas Kristuje, J. E. maždaug taip atsiliepė:

— Taip, tiesioginė mano pašauktis ir mano gyvenimo pasirinktas kelias yra gaivinimas tikinčiųjų Kristuje. Tačiau kas mane vien tikrai taip suprastų, tai tas manęs nei tikrai suprastų, nei tikrai pažintų. Man miela Lietuva. Aš esu lietuvis ir aš privalau dirbti lietuviams ir Lietuvai.

Pereidamas prie Lietuvos bylos apžvalgos, Vyskupas sako,

gal nieko ypatinga nepasakysiu, bet savo žiniomis pasidalinysiu, ypač, kad keliaudamas per daugelį valstybių bei kraštų, jis turi ir VLIKo įgaliojimus atlikti galimus veiksmus. Pradėdamas nuo Amerikos, Vyskupas primena ALTo atsilankymą pas prezidentą Eisenhowerį ir jo patikslinimus, kad JAV savo politikos Lietuvos atžvilgiu nekeičia ir nekeis: Lietuva okupuota ir jos okupacijos JAV nepripažįsta. Be to, JAV sieks tautų laisvės. Jeigu su tuo sutinka Sovietai, tai ir su Sovietais toje srityje bendradarbiaus ir tautų laisvės sieks taikos keliu. Bet jeigu Sovietai to nepadarys, tai prezidentas nepasakė, kaip bus elgiamasi.

Pietų Amerikos valstybėse ne visur vienaip Lietuvos klausimas stovi. Tačiau dauguma P. A. valstybių laikosi J. A. V. politikos gairių, ir Lietuva atžvilgiu. Venezuoloje J. E. su VLIKo įgaliojimais sutiko labai didelį Lietuvos palankumą ir susidomėjimą. Venezuola sutinka priimti Lietuvos atstovą bet kokių titulu. Beveik tas pats yra Kolumbijoje, Kuboje. Jei ten nėra N. L. atstovų, tai mūsų pačių nesutarimų dėliai.

Europoje — Vokietijoje, Italijoje, Skandinavijoje Lietuva dėl žinomų priežasčių liko be atstovų. Vokietijoje, Hitleriui susirius su Stalinu, panaikino Lietuvos atstovybę. Tą turėjo pasekti ir Italija, kuri susidėjo su Hitlerine Vokietija. Prancūzijoje neliko Lietuvos atstovo, nes Klimas rusų išvežtas į Rusijos gilumą. Bet Prancūzija sutiko pripažinti dr. Bačkį charge d'affaire titulu, kurią jis anksčiau ten buvo. Tai gi, Prancūzijoje jis veikia kaip pripažintas Lietuvos atstovas turimu titulu.

Vyskupui lankantis Ispanijoje ir Portugalijoje, išsiaiškinta, kad ten Lietuvai labai didelis palankumas. Portugalijos užsienio reikalų ministeris sutiko priimti Lietuvos atstovą ir dėl to titulu nebuvo abejojimų. Ispanija dar daugiau pasiūlė — VLIKui vietą ir priiglausti visus lietuvius, jeigu jie ten atsirastų, be to, — radijo pusvalandį. Gaila, kad ten lietuvių nėra ir nėra kaip tą pusvalandį išnaudoti.

Kai dr. Bačkis Ispanijoje ir

Portugalijoje padarė vizitus, jis ir Pirėnų pusiasalio valstybėse dabar teisėtai atstovauja N. Lietuvai.

D. Britanijoje ir Vatikane N. Lietuvos atstovai veikia teisėtai ir pripažinti. Kas kita Italijoje. Italija mums rodo didelį palankumą ir mieliai sutiktų grąžinti min. St. Lozoraičiui pareigas, bet ten komplikuoja politinė situacija: reikia panaikinti sutartis, o tai jau toli siekia reikaldas, nes vieną sutartį panaikinus, tenka ir kitas naikinti, o jų yra daug ir svarbių. Štai kodėl p. Lozoraičiui negrąžinamos pareigos.

V. Vokietija sutiktų priimti mūsų atstovą, bet priežastys, jau mūsų pačių, to neleidžia. Mat, yra sutarta, kad diplomatiniai paskyrimai turi būti daromi VLIKui susitarus su Diplomatais, o to kaip tikslai ligšiol nėra. Todėl ne tik Vokietijoje nėra Lietuvos atstovo, bet jį nėra ir Venezuoloje, ir Kuboje ir kituose kraštuose, kuriose jie galėtų būti.

Kanadoje, kaip žinoma, yra Gen. konsulas. Bet čia, Vyskupas sako, patys lietuviškai galėtų dar labai daug nuveikti, jeigu būtų vieningi ir gerai organizuoti. Kanados lietuvių turėtų sudaryti tokį organą, kaip Amerikos Lietuvių Taryba — ALT, kuri apjungia visas sroves ir vad. fraternalines organizacijas. Tokia organizacija turėtų darbu užsirekomenduoti ir parodyti, kad su ja reikia ir skaitytis. Juk ir apie Amerikos lietuvių ligi Pirmojo Pasaulinio karo niekas nieko nežinojo, jais nesidomėjo. Bet kai lietuviai, reikalaujantys Lietuva pripažinti, prezidentui įteikė 2 milijonus parašų, kurie surinkti į 36 milijonų toms, sudaro bene didžiausią Vašingtono dokumentą, nuo to meto lietuviai jau figūruoja kaip jėga, su kuria skaitomasi, su kurios atstovais ir kandidatai ir prezidentas mieliai fotografuojasi ir tt.

Vyskupas pastebi, kad Kanados lietuvių negalės paslėpti savo ydų ir savo silpnųjų, ligi gerai nesusiorganizuos, nes Kanados vyriausybė viską smulkiai žino: žino kur lietuviai sutaria ir kur nesutaria, žino, kiek kas ir kokias nuosavybes turi, žono, kiek ir kas nori iš Kanados pabėgti į JAV... Žodžių žino viską ligi smulkmenų. Todėl reikia darbu įrodyti savo pajėgumą.

Čia Vyskupas mums pataria būti nuosirdžiai lojaliais šiam kraštui ir jungtis į jo gyvenimą. Nes gerai, kai sakysime, per radiją lietuviškai kas atliekama, bet daugeliu atžvilgių yra geriau, kai kitomis kalbomis apie mus kalba. Tas mus populiarina, supažindina su Lietuva, su lietuvių tauta. Tas turi ir moralinės ir auklėjamosios galios, nes ir jaunimas daugiau vertina tą, kai apie mus atsiliepia kitomis kalbomis, kiti tautų žmonės palankiai ir gražiai.

Kalbėdamas apie lietuvių pašauktį, tema, kurią Vyskupas labai gražiai išvystė sekmadienio pamoksle — ne tik skelbti pasauliui tiesą, bet ir parodyti kilnų, taurų žmogų. Vyskupas sako:

— Izraelį atkūrė ne Palestinos žydai, bet žydai esą už jos ribų. Airijai laisvę iškovoję taip ne Airijoje gyvenę airiai, bet tie airiai, kurie gyvena Amerikoje ir Kanadoje. O ir Lietuvai ar nebus lemiama vaidmenį suvaidinti JAV lietuvių? Ir mes nežinome dar, koks uždavinys teks ir mums lietuviams — išiešiams ir kokių vaidmenį turėsime suvaidinti. Todėl mes turime būti vieningi.

Vyskupas neįprastai pasisako ir apie pilnutinį lietuvių.

— Kiekvienoje tautoje yra visokių žmonių — visokių tikybų ir be tikybos, visokių politinių įsitikinimų. I Tesa, Lietuvoje 76 nuoš. buvo katalikų, tai palyginti labai didelis procentas, bet ir tie 24 nuoš. taip pat labai svarbūs. Šiuo, tautybės atžvilgiu, mes turime būti vieningi ir lygūs. Niekas man nedavė teisės laikyti mažesniu lietuviu to lietuviu už tai, kad jis ne katalikas.

Vyskupas teigia, kad mūsų neturi skaldyti ir politiniai įsitikinimai. Jis nurodė konkretų pavyzdį. Pav., P. Grigaitis, Naujienų redaktorius, savo šeimoje turi 3 kunigus, tai ar todėl, kad jis socialdemokratas, tai jis negali susitikti su kunigais? Arba todėl jis mažesnis lietuvis, negu jo giminaičiai kunigai? Pilnutinis lietuvis — ne viršinėmis apraiškomis vertinamas, nors ir viršinės apraiškos yra svarbios. Net ir kalba nėra lemiamas faktorius. Juk Adomą Mickevičių mes mėgstame savintis, nors jis kažin, ar mokėjo lietuviškai, arba mišrus. Svarbiausias tautos pažymys — dvasia. Tas lietuvis, kas brangina visą, kas yra lietuviška. Mums be galo yra svarbu sutelkti visus lietuvius, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės uždavinys yra sujieškoti ir surasti visus lietuvius. Tam tikslui mes turime skirti didelį dėmesį.

Šia prasme, Vyskupas V. Brizgys sako: — Aš mieliau pa dešim evangelikams, jeigu jų čia yra, pasistatyti savo bažnyčią, — tegu jie garbina Dievą kaip jie išmano geriau, bet tegu būna lietuviškoje vienybėje. Meilės keliu mums reikia eiti, meilė vienybę kitiems turi mus lietuvių jungti ir vienyti. Visur ir visada mums reikia būti vieningiems, nes yra sprendžiamas mūsų egzistencijos klausimas.

Foto V. Juknevičiaus.

TIKROS ŽINIOS APIE LIETUVOS VYSKUPUS

Savo metu tremtiniai skaitė Vilniuje komunistų leidžiamą me „Tėvynės Balsą“, pasikalbėjimą su Vilniaus arkivyskupu J. Reiniu. Pasikalbėjime buvo teigiama, kad sovietuose tikybos nepersekiojamos, kad ten bažnyčia turi laisvę. Tas „pasikalbėjimas“ buvo grynas falsifikatas. Pasirodžius jam spaudoje, arkivyskupas Reiny sekanti sekmadienį Vilniaus katedroje pamokslu metu pasakė, kad jis jokio pasikalbėjimo nedavė ir kad jo vardu paskelbtas pasikalbėjimas yra pramanytas. Po šio pareiškimo arkivyskupas Reiny ir dar trys vyskupai (Matulionis, Borisevičius) buvo išvežti į Rusijos gilumą ir dabar nežinia, kur jie yra.

Daug visokių sensacijų sovietinė spauda yra prirašiusi apie Kauno dioclezijos valdytoją kun. Stankevičių. Bet viena sensacija, pasirodo, tikra, bet ją aprašė Paryžiaus „Figaro“ laikraščio atstovas Maskvoje, ne „Tėvynės Balsas“. Būtent: Plačiai buvo išgarsintas visų sovietinių dvasininkų suvažiavimas Kremliuje, kur dalyvavo ir kun. Stankevičius. Pasirodo, kad kai Maskvos agentai pradėjo šmeižti Popiežium, — esą jis karo kurstytojas, — esą jis karo kurstytojas, tai kun. Stankevičius atsisakė ir pareiškė, kad tai yra netiesa, ir protestuodamas išėjo iš posėdžio. Tai įvykių pats matas „Figaro“ atstovas ir parašė savo atstovaujama laikraščiui. Tai tikra sensacija, nes tai tur būt, vienintelis atsitikimas, kad kas iš Kremliaus posėdžio proetstaudamas išėitų.

Pasaulinė įvykių savaitė

Prėjusi savaitė daugiausia tebegvildeno ankstyvesniųjų iškeltas temas. Nauja buvo

EISENHOWERIO SU ADE- NAURIU BENDRAS PRANEŠIMAS,

kuris buvo paskelbtas po jų pasitarimų. Pranešime sakoma, kad dėl svarbiųjų žmonių dabar kankinančių negerovių jie yra vienos nuomonės. Taika reikalinga, bet reikia labai atsidėjęs budėti, nes agresorius ne snaudžia. Rusija, jeigu ji tikrai nori taikos ir sugyvenimo, tai ji turi sutikti padaryti laisvų rinkimų visoje Vokietijoje ir ją sujungti į vieną valstybę. Kol to nėra, V. Vokietija turi jungtis į Europos gynimo kariuomenę ir todėl iš JAV gauti ginklų 12 divizijų.

Amerikoje taip pat lankosi

PRANCŪZIJOS KARO MI- NISTERIS PLEVEN,

kuris ne tik tarėsi su Amerikos valdžia, bet ir su Adenaueriu. Nesunku atspėti jų pasitarimų reikšmę, nes dabar vėl iškyla Saaro krašto priklausymo klausimas. Netrukus prasidės Prancūzijos derybos su Saaru dėl šiojo įsijungimo į Europos reikalus. Saaras yra tas „nesantikos kaulas“, kurio negali pasidalyti Vokietija su Prancūzija.

Vienas įdomiausių tarptautinių įvykių yra

KOREJOS SUŽEISTŲJŲ IR LIGONIŲ PASIKEITIMAS.

Ilgai trukęs reikalas, dėka Stalino mirčiai, jau sprendžiamas. Ir būtent tokia prasme, kaip tas buvo pasiūlyta anksčiau amerikonių, laisvu apsisprendimu. Sužeistieji ir ligonys jau gabenami prie JTO ribos. Tą pat daro ir JTO vadovybė. Spėjiojama, kad dabar gali būti atnaujintos pernai spalio mėnesį nutrauktos taikos derybos. Greičiausia jos bus atnaujintos ir greičiausia gali baigtis taika. Malenkovas su klika įrodys, kad Stalinas buvo didžiausias karų kurstytojas ir taikos priešinys, o ne kompartija, kuri taikos norinti...

Tačiau komunistams sunku tai įrodyti, nes jų žodžiais niekas netiki, reikalauja darbų ir konkrečių įrodymų, o to sovietai vengia.

Štai, JTO vyksta ginčai: So vietai visais būdais kaltina Ameriką — ir dėl pabėgėlių priėmimo, ir išgalvotu bakteriniu karu, ir kitais kaltinimais, o kai Amerika siūlo sudaryti tyrimo komisiją, kuri ištirtų kaltinimus, tai sovietai atsiskako.

SOVIETAİ BIJO BET KOKIŲ TYRIMŲ.

Galų gale JTO sekretorius jau pakeistas, vieton norvegų T. Lė, išrinktas švedas Hammerskjöldas, kuris jau prisaikdintas ir pradėjo eiti pareigas.

Stebėjimo verti įvykiai Italijoje. Italijos parlamentas priėmė naują rinkimų įstatymą, pagal kurį partija, kuri gaus 51 proc. balsų, parlamente turės 65 proc. atstovų. Jeigu nėra viena partija negaus 51 proc., tai visos balsus dalinsis proporcingai. Dabar

ITALIJOS PARTIJOS SUSI-

Be ko kita, Vyskupas V. Brizgys po to kun. Stankevičiui buvo parašęs laišką. Atsakymas buvęs toks, kad Vysk. Brizgio laiškas, gautas po 3 mėnesių, nors buvo siųstas oro paštu, Kaune padaręs sensaciją. Šios žinios gautos iš J. E. Vyskupo V. Brizgio.

RŪPINUSIOS GAUTI 51%.

Dėl to vyksta didelė priešrinkiminė kova.

Rusijoje tebeverda vidaus kova, nors ir labai slepiama. Su 15 gydytojų išteisinimu, ir jų bylos palaidojimu,

PALAI DOTAS DIDYSIS STALINO AUTORITETAS.

Palaidotas faktinai ir Berijos, nes jie abu dabar išduoti kaip bylų falsifikatoriai, smurtu išgavę visokius prisipažinimus ir klasta fabrikavę savo priešams bylas. 15-kos gydytojų bylos panaikinimas ir iškėlimas viešumon fakto, kad ta byla buvo sufabrikauta, atidengia visą sovietinės valdžios valdymo būdų purvyną. Tai įrodo, kad ir visos tos bylos, kurių metu žuvo Tuchačevskis, Jegorovas, Blucheris, Kamenevas, Rykovas, Bucharinas ir Trockis, buvo tik tiktai Stalino apsisvalymas nuo konkurentų. Taip dabar vienu smūgiu Malenkovas su klika nupūtė Stalino autoritetą ir bjaurų smurtinio valdymo šiukšlyną.

ATIDENG TAS NAUJAS KOMUNISTINIS SMURTAS.

JAV paskelbtas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad paimtus ir nelaisvę JTO karius, Kinijos komunistai prievartauja, kad galėtų išgauti iš jų prisipažinimus, jog jie atsisako Amerikos, nes ten bloga gyventi esą... Patekęs į JTO karo vadovybės Korejoje rankas žymaus Kinijos komunisto dokumentas pasako, kad JTO kariai, nors ir grąšinami ir kankinami vis dėlto nesutinka melagingai rodyti

— Iš Rytinės Vokietijos į vakarinę Vokietiją tebebėga vokiečiai, per dieną po pusantro maždaug tūkstančio.

— Dingo be žinios rytinės Vokietijos kompartijos sekretorius Koenen.

— Dešimt JAV žurnalistų lankėsi Maskvoje. Kai kurie jų labai tiksliai pastebėjo Rusijos gyvenimo sunkumus ir trūkumus.

— Anglija į Koreją pasiuntė savo lėktuvus — ligonines, kuriomis bus gabenami sužeistieji ir ligoniai iš Šiaur. Korejos. Už 5.800 šiauriečių piečiai gauna tikrai 600.

— Taikungumui įrodyti JAV atstovas JTO posėdyje pasiūlė sovietams sudaryti taikos sutartis su Vokietija ir Austrija, pravesti laisvų rinkimų Vokietijoje ir Kinijoje, atidaryti geležinę uždarą ir leisti apsispręsti tautoms.

TORONTO ORGANIZACIJŲ SEIMELIS,

kuris buvo Toronto Apylinkės Valdybos suauktas aptarti Bendruomenės reikalus, įvyko LN balandžio 12 d. Dalyvavo apie 20 organiz. atstovų. Apyl. vald. pirm. Beržinskas supažindino su Apyl. Valdybos sudarytu veiklos planu ir prašė visuo menės organizacijų paramos.

Buvo aptarti šie klausimai. Parengimų koordinavimas, kad išvengtų organizacijų sutapimo ir nuostolių. Nutarta įpareigoti visas organizacijas savo ruošinamus parengimus iš anksto įregistruoti Apyl. Valdyboje.

Be to kiekviena organizacija įsipareigoja pasiųsti savo atstovus, iš kurių bus sudaroma T. F. atstovybė.

Inž. Šakalsys pranešė apie apvertktinę šešt. mokyklų stovį ir siūlė visas organizacijas įsipareigoti skirti 10 proc. nuo gauto iš parengimų pelno švietimo reikalamis, svarbiausia mokykloms. Pritarta.

Nukelta į 10 puslapį.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. Amerika \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškiojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

MES LAUKIAME

Yra vienas labai svarbus reikalas, kurio atžvilgiu laikas dirba ne mūsų naudai. Ne lietuvių ir Lietuvos naudai. Tai yra vis dar neišsprendžiamas VLIKo ir Nepriklausomos Lietuvos Diplomato susiderinimo ir sutartinės veiklos reikalas.

Mes, visur esantieji lietuviai laukiame ir nesulaukiame, kada gi pagaliau tas klausimas bus išspręstas.

Šį klausimą tenka kelti pakartotinai, nes nauji tarptautiniai įvykiai, labai žymūs tūla atžvilgiu politinių situacijų kintimas — mus verčia būti galimai įsistiprinusios visose placiojo pasaulio pozicijose, kuriose tikslai galime užimti jas ir joms veikti.

Rašant šita, reikia GG skaitytų dėmesį atkreipti į Vyskupo V. Brizgio pareiškimus, padarytus Montreolio lietuvių visuomenei. Iš jų sužinojome labai svarbių faktų, be ko kita — kad lietuviams yra galimybių dar daug kur įsikurti ir užimti politines pozicijas, kurios, savaime aišku, jeigu būtų tik tai mūsų veikiamą, atneštų daug naudos, kurios mes viso kiu atveju esame reikalingi. Sena ir labai teisinga patarlė — „Draugų niekad nėra per daug“. Ir jeigu tų draugų, ir dar tiesiog mūsų laukiančių, mes galime turėti, tai mes, veiksmų prasme, darome tiesiog nusikaltimą prieš tautą ir savo valstybę, jeigu nepasinaudojame jų mums rodomu palankumu.

Mes nežinome, kada ateis laikas, gal visai netikėtai, kada teks stoti prieš tautos komisią, — ir kioje tada būsime padėty?

Vėlg, juk reikia ruošti tam momentui. Kas gi mūsų ta prasme yra padaryta? Kas tai kos deryboms paruošta? Ir ar yra koks nors aiškesnis planas ir vaizdas?

Kaltes, tur būt, labai gražiai mokėtume vieni kitams vers-

Ką rašo kiti

SIDABRINIS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO“ JUBILIEJUS.

„Šie 1953 metai yra sukurta vinia mūsų spaudos darbo metai. Visą šį metą, visose Argentinos lietuvių kolonijose, draugijos, spaudos bendradarbių būreliai ir draugai, padarė bent po vieną parengimą Lotynų Amerikos spaudos darbo veterano „Argentinos Lietuvių Balso“ naudai. Pobūvis yra reikšmingesnis, jeigu jame prisimenama spauda.

Uolus visuomenininkas, ilgametis A. L. Balso bendradarbis, gerb. Antanas Švarlys, rašo Redakcijai: Baigėme sukelti 1000,— dol. A. L. Balso spaudos darbo paramos ir spaustuvės naudai. Saladillo ir Rosario lietuviai nuosirdžiai prisideda prie A. L. Balso namų pastatymo. Raginame neatsilikti ir kitas kolonijas!

Išleisti keletą numerių arba išsilaikyti keletą metų „gali kiekvienas“. Bet eiti be jokios pertraukos ketvirtadalį šimtmečio gali tik „Argentinos Lietuvių Balsas“, — sako spaudos darbo sunkumus pažįstanti žmonės.

Švęsdami sidabrinį jubiliejų, spausdindami laikraštį ir knygas savomis mašinomis ir ruošdamiesi šiemet persikelti į nuosavos spaustuvės namus, prašome visuomenę šį darbą paremti. Atliekame sunkią bet garbingą pareigą, patiekdami

ti, bet kokia iš to būtų nauda tautai ir valstybei?

Dabar gana daug rašoma apie visokias VLIKo reformas. Taigi, pirmoji reforma yra — būtinumas žūt būt VLIKui ir N. Lietuvos Diplomato susiderinimo, nes tikslai suderinus šiuos du veiksmus yra galimas pozityvus, rimtas ir našus lietuvių tautos ir Lietuvos valstybės reikalų rūpinimas.

„N. L.“ vis bando objektyviai šį klausimą judinti. Tuo reikalu jau buvo gautas pasisakymas N. L. ministerio Washington'e. Dabar šiuo pačiu klausimu yra atsiklaustas ir Diplomato šefas min. St. Lozoraitis, iš kurio gautas atsakymas, kad yra vilčių susitarti, kad susitarimas laukiamas ilgainiui, gal net po kelių savaičių.

Taip ir galima būtų laukti klausimo pakartotinai nekeliant viešumon. Tačiau reikalingas pernelgys jau pribrendęs, pernelgys žala ryškėja, pernelgys jo būtinumas matomas, — kad tenka jis jau visu rimtumu kelti ir insituoti, jog tai yra būtina, neatidėliotina ir skubu.

Mes džiaugėmės, drauge su VLIKo pirmininku M. Krupavičium, kada įvyko pasirodymas masis susitarimas, sudaręs galimybes reikalą galutinai išspręsti. Deja, tas žlugo. Jeigu dabar einama į reikalo sprendimą, — mums džiugu tai konstatuoti, bet taip pat yra būtina pasakyti, kad mes, visur esantieji lietuviai, laukiame, kantriai laukiame, bet ir laukiame, kad galų gale tas reikalas būtų išspręstas. Nes nevalia dabar žaisti, kai sprendžiami labai svarbios ir, galimas dalykas, ilgos ir patvarios ateities klausimai. Neatlikę to, ką privalome atlikti, nieku mes nesugebėsime prieš Tautą ir valstybę atsakyti.

Taigi, mes laukiame, bet laukiame rimtų vaisių.

J. Kardelis.

Ką rašo kiti

SIDABRINIS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO“ JUBILIEJUS.

lengvesnes darbo sąlygas ateities kartoms.

Pracitin pažvelgę matome, kad Argentinai jau turėjome lietuvių laikraštį pora dešimtų pavadinimų. Čia buvo Žvaigždutė, Proletaras, Rytas, Dabartis, Momentas, Vienybė, Mūsų Dienos, Žinios, Argentinos Žinios, Pietų Amerikos žinios, Argentinos Naujienos, Pietų Amerikos Naujienos (dvejos), Išėjis, Švityrus, Aušra, Lietuviškas Laikraštis, Viltis, Darbininkų Tiesa ir dar kai kurie. Kremliaus garbintojus dabar pavaduoja okupantų leidžiama Tėvynė; Švityrius irgi turėjo spaustuvę, dargi Lietuvos vyriausybės padovanojimą. Bet ji dinga.

Taigi, šie metai yra jubiliejiniai „Argentinos Lietuvių Balso“ metai. Kiekvienas Argentinos lietuvis prašomas tai atžymėti savo prisidėjimu; organizacijos specialiais parengimais savo spaudos organą turėtų paremti; privačiuose pobūviuose taip gi prašoma jį prisiminti.

(„Arg. Liet. Balsas“).

KEISDAMI ADRESUS nepa-

mirškite pasiųsti 25 c. (smulkiąs pašto ženklais).

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA KURIASI BOSTONE

Buvo skelbta, kad Lietuvių Enciklopedijos pirmasis tomas pasirodys dar šį pavasarį. Kad tai įvyktų, nemaža organizacinio ir redakcinio darbo jau buvo atlikta.

Pirmojo tomo išleidimą visų pirma sutrukdė Amerikos lietuvių spaudoje Enciklopedijos reikalų kilusi polemika. Da bar jau galima tarti, kad visie rašiniai darbo nesugriovė. Atvirkščiai, Lietuvių Enciklopedijos išleidimo klausimą jie gerokai išjudino ir išpopuliarino. Neigiama toj polemikoje buvo gal tik tai, kad ji prasiidėjo tuo metu, kada buvo bandoma surinkti Enciklopedijos prenumeratorių minimumą, įgalinantį ją leisti. Greičiausiai tų kalbų paveikti, kai kurie tau tiečiai nesiskubino Lietuvių Enciklopedijos prenumeratorius, todėl ir pirmasis tomas pasirodys kiek vėlesniu terminu. Tačiau šia proga malonu pažymėti, kad mūsų visuomenė jau pasisakė už Lietuvių Enciklopediją. Tai įrodo kasdieną augantis Enciklopedijos prenumeratorių skaičius.

Kol nebuvo išryškėjęs platinimo klausimas, buvo suvaržyta ir Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Neatsisakant sumanytą įgyvendinti, buvo galvojama, kad su negausiu prenumeratorių skaičium pirmuosius tomus teks spausdinti ne savo spaustuvėje. Tačiau dabar jau yra nupirkta visos reikalingos spausdinimo mašinos, Enciklopedijos spaustuvė baigiamą įrengti.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla kuriasi Bostone. Apsispręsta, kad šiame Amerikos mokslo ir kultūros centre bus tinkamos sąlygos ir Lietuvių Enciklopedijai tarpt. Gal savaime suprantama, kad sava Enciklopedijos spaustuvę spars darbi ir pagreitins to didžiulio veikalo išleidimą. Spaustuvės įrengimo darbai šiomis dienomis bus baigti. Kai tik susitelks medžiaga, tuoj prasidės L. Enciklopedijos pirmųjų tomų spausdinimas.

Pažinkime Kanadą

VII — KANADOS INDĖNAI

Kai baltasis žmogus pradėjo užimti šiaurės Ameriką, jis rado šiame krašte tris dideles indėnų giminės — Algonquin, Huron ir Iroquois. Algonquin buvo skaitlingiausia iš jų ir daugiausiai išsiplėtusi negu kita kokia nors giminė. Kanadoje ji užėmė Nova Scotia, New Brunswick ir Quebec — tai yra tos sritys, kurios dabar yra žinomos tais vardais. Kai kurie iš jų gyveno ir prie viršutinio ežerų ir šaltoje šiaurėje, nes jų baidus priešas, Iroquois indėnai, juos į ten išvarė. Daug kas iš jų gyveno Naujoje Anglijoje ir kiti pietinėse srityse.

Algonquin indėnai buvo ir yra padalinti tautelėmis, būriais ir giminėmis. Būti labai sunkus uždavinys išvardinti ir nustatyti visas indėnų tautelės, nes jų turima tiksliai nežinoma. Kai kurios tautelės nebūti atstovų gyvųjų tarpe. Keletas iš jų, kurios ypatinai pasižymėjo ir geriau žinomos, paminėsime.

Algonquin indėnų šakoje turime tarp kitų Blackfoot, Chippewa, Cree, Algonkin, Montagnais, Abenaki, Micmac ir Malecite.

Micmac indėnai sudaro Algonquin tautelėje svarbią giminę. Manoma, kad europiečiai juos sutiko pirmuosius ir kad tie trys indėnai, kuriuos John Cabot gabenio Anglijon, priklausė šiai giminai. Jie užėmė didesnę dalį Maritimo provincijų ir Newfoundland'o dalį, ir šiandien jie dar gyvena Nova Scotia, Prince Edward Island ir New Brunswick rezervatuose. Jie buvo draugiški prancūzams jau nuo pirmųjų dienų ir priešingai angliams daug metų.

Chippewa indėnai užima gan didelę sritį, tačiau jie nesuvaldino didelės rolės istoriuiose įvykiuose, nes kolonialinių karų metu jie gyveno per toli nuo frontų. Savo fiziniu sudėjimu jie priklauso prie geriausių šiaurės vakarų indėnų ir pasižymėjo savo narsumu bei ryžtingumu. Juos

Lietuvių Enciklopedijos leidimo sąlygoms išryškėjus, Bostone kuriasi ir Enciklopedijos redakcija. Vyr. redaktorius prof. Vaclovas Biržiška jau prieš keletą savaičių atvyko iš Washingtono ir pradėjo dirbti. Čia pat gyvena L. Enciklopedijos redaktorius Dr. J. Girnius ir sekretorius Stasys Santaras. Bostone ir jo apylinkėse gyvena ir daugiau Enciklopedijos bendradarbių, kurie taip pat jau įsijungė į darbą. Vyr. redaktorius ir leidykla tarisai su kitais redaktoriais, kurie artimiausiu laiku turėtų atsikelti į Bostoną. Redakcijos branduolys skubama sudaryti, kad redakcinis darbas galėtų būti dirbamas sklandžiai ir visu rimtumu. Reikia pažymėti ir tą faktą, kad Bostone gyvena nemažas būrys lietuvių intelektualų, kuriuos tikimasi po truputį įjungti į Liet. Enciklopedijos leidimo darbą. Žinoma, kviečiami ir kitur gyvenantys lietuviai mokslininkai L. Enciklopedijoj bendradarbiauti.

Baigiant pranešimą apie L. Enciklopedijos kūrimąsi Bostone, dar kartą tenka priminti lietuvių visuomeni, kad niekad nėra vėlu įsirašyti į Lietuvių Enciklopedijos leidėjus — į jos prenumeratorius. Kas greičiau tai atliks — tas pagreitins ir palengvins L. E. išleidimą. Kad Lietuvių Enciklopedija būtų pakankamai to bula, didelė ir vertinga, kad ji aprėptų visas mokslo, meno ir visuomeninio veikimo sritis, kad joje būtų sutelktos svarbiausios liuanistinės vertybės, reikia, kad ją remtų daugumas lietuvių, kurie nūdien gyvena laisvajame pasauly.

Lietuvių Enciklopedijos skyrių redaktoriai, bendradarbiai, platintojai ir visi tautiečiai, kurie L. E. turi vienokių ar kitokių reikalų, prašomi nuo šiol nerašyti laiškų į Brooklyną, o kreiptis šiuo pastoviu adresu:

Lietuvių Enciklopedija,
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla.

Neužmirškime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UZSIPRENUMERUOTI.

TĄ GALIMA ATLIKI PAPRASCIAUSIU BŪDU: DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAISKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargain tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.



Veda sktn. inž. J. Bulota

NIAGAROS STOVYKLOS LAIKAS.

Lietuvos Skautijos 35 m. su kaktai atžymėti saskrydis — stovykla prie Niagaros krioklio įvyks š. m. birželio 30 — liepos 5 dienomis. Yra gauta patogi stovyklavietė Konados teritorijoje. Bus dvi atskiros stovyklos skautams ir skautėms. Skautų Brolijos stovyklai vadovauti yra pakviestas vyresn. sktn. K. Grigaitis, jo pavaduotojas bus pasktn. H. Stepaitis. Šios stovyklos reikalais prašoma kreiptis adresu: Mr. K. Grigaitis, 994 Dundas St., W. Toronto, Ont., Canada.

SKAUTŲ SUEIGA

Kovo 14 d. pas pasktn. E. Gimbutienę buvo Bostono Skautininkų Ramovės sueiga. Po ilgos pertraukos buvo pasidalinta skautiškosios veiklos žiniomis. Vyresn. sktn. dr. V. Čepas pravedė pašnekėję „Silpnąją vietą mūsų S-gos emigracinėje organizacijoje“. Šia tema buvo gyvai diskutuota ir pareikšta naujų minčių.

So. Bostono viešojo skautų loje specialioje vitrinėje yra surengta lietuviškų margučių, rankdarbių bei medžio drožinių parodėlė. Prie jos surengimo daug truso padėjo vyresn. skil tininkė Irena Končiuvienė.

Bostono „Lapiniai“, „Skautų Aido“ platinimo varžybose sėkmingai veržiasi į pirmąją vietą. Iš Toronto gautomis žiniomis dėkui. Bostono skautų viet-j.

JUOKDARIAI...

Stebuklai su pabuklais...

„Laisvė“ cituoja Kanados komunistų boso Tim Buck litonijas apie Staliną:

„Po Lenino, nei vienas vardas pasaulyje nereiškė tiek daug darbo žmonių, kaip kad Stalino vardas“.

Teisybė — daug reikšė ir dar daug reikš, nes niekas kitas nesugebėjo sukurti darbo žmonėms tokio pragaro, kaip Stalinas. Jis šiuo atžvilgiu toli pralenkė ir Leniną, kuris buvo daug realesnis ir jautresnis objektyviai tiesai.

„Laisvė“ svajoja:

„Jis įkūnija vaizduotę skaisčios naujos visuomenės, kurią jie budavojo, ir įjasmeno kolektyvinę valią, kuri padėjo jiems atsiekti stebuklų“.

Tikrai, Stalino sukurtasis Rusijoje ir jos okupuotose kraštuose katorginis režimas ir visokias geresnes ateities viltis pakertęs sovietinis kalyklos tikrai vertas stebuklinio vardo. Tikrai ir Tim Buck ir „Laisvė“ nenori prisiminti, kad Stalinas išskerdė visus Lenino draugus ir rusiškojo komunizmo kūrėjus — Buchariną, Trockį, Rykova, Tuchačevskį, Jegofovą, Blucherį, Ždanovą ir tt. Visokiais pabuklais darė jis „stebuklus“ — vieniems kulkas varė į pakaušį, kitus iš kulkosvaidių klojo, trečius į kartuves kabinė. Geri stebuklai su pabuklais...

Kokio geresnio liudininkų tu darbų reikia, kaip artimiausi Stalino bendradarbiai — Malenkovas, Molotovas, Beria, kurie kovo 6 dieną viešai pripažino, kad Stalino Rusijoje kaltinimo prisipažinimai buvo išgaunami smurtu-prievara ir kankinimais... Geri stebuklai!...

„Vidurinė“ rašyba...

Pasirodo, komunistai susidomėjo lietuvių... rašyba. Tačiau tuose reikaluose jie tiek pat nusimano, kaip sako patarlė — „kiek kaulė apie apelsinus“. Štai įrodymas iš pačios „vairuotojos“ „Laisvės“: „Mūsų rašyba stovi, sakytu me, viduryje. Nepasileikame mes su rašyba labai toli užnugarį ir atsisakome šokti toli į priekį. Mes, tiolydž, visuomet sakėme ir sakome: išiečiai, imigrantai, lietuvių rašybos nenustatys. Ją nustatys ir palaikys tik Lietuvos žmonės, turį savo mokyklas, turį savo universitetus, turį savo filologus, kalbos-rašybos žinovus. Iš ten mes turime mokytis. Bet ir mokydamiesi negalime pilnutėliai imti visą, ką daro Lietuvos spauda, nes priversti esame atsijūreiti ir mūsų skaitytojus, į tų žinojimo lygį, į tai, kaip jie „ima“ mūsų rašybą.

Mums rodo, jog šiuo metu Lietuvoje lietuvių rašyba jau yra gerai nusistovėjusi, gražiai susiformavusi, todėl ją ir sekime, iš jos mokymės.

O tie, kurie su savo „Vadovu“ prsivėrė kiošes, tegu ją dabar ir valgo!“

Taigi, „Laisvė“ nereikia nei universitetų, nei to fakto, kad „Lietuvoje lietuvių rašyba jau yra gerai nusistovėjusi“, — jai svarbu, „kaip ima“... Tai kokia gi tada „vidurinė“?

O faktai yra tokie, kad „Vadovo“ rašyba yra ir Lietuvoje, nes ją naudoja ir prof. Balčikonis, leidamas „Lietuvių Žodyną“.

Matyt, „Laisvė“ šios rašybos, kad ir nusistovėjusios, „ne ima“... Už tai, kad jai atrodo, jog ši rašyba... dipukiška... Mandrappkis.

Britų armija peržengė taikos meto rekordą

Su daugiau kaip 1.200.000 vyrų ir moterų ginkluotose pajėgose, pridedant dar 1.500.000 „civilinių žmonių armiją“, dirbančią jos ginklavimosi pramonėje, Britanija stovi 1953-ųjų metų angoje tokia, kokia ji niekuomet nebuvo taikos meto istorijoje.

Šiose pastangose, skaitantis su būsimosios karo galimybės, britai skaudžiai palietė savo mažančius išteklius ir paliko patys save toliau „grūdintis“ besitęsiančiuose sunkumuose. Tačiau britai sutiko 1953-čiuosius metus su tvirtu ištikinimu, kad jie ir jų sąjungininkai yra galutinai ir pakankamai stiprūs sukurti kiekvieną puolimą, kuris galėtų būti prieš juos pradėtas.

Visai neseniai ministras pirmininkas Churchillis padidino pasitikėjimą, kad ginkluoto konflikto pavojus su Sov. Rusija ir jos komunistiniais sėklitais buvo sumažėjęs, numatydami žymen didžiulius biudžeto sumas, paskirtas gynybai.

Ankstybesnė, dar 1951-aisiais metais darbiečių vyriausybės sudarytieji, planai numatė trejų metų programoje išleisti ginklavimui ir krašto gynybai 13.600.000.000 dol. (tryliką milijardų, šešis šimtus milijonų dolerių). Kiek vėliau dėl krašto finansinių sunkumų šioji suma numatyta ištęsti keturių metų periodui.

Šiems, 1953-tiems, metams britų vyriausybė numatė išleisti gynybai 1.680.000.000 dol. sumą. Tai, pasak ministro pirmininko Churchill, buvo padaryta ne vien tikintis apsaugojimui valstybės finansinio patikimumo, bet ir sulaukiant tų ginklų ir karinių priemonių gamybos, kurie esą gali būti pakeisti naujais ir geresniais pavyzdžiais.

Paskutinis karo biudžeto su mažinimas, Mr. Churchillis paaiškino, jokių būdu neturės įtakos ar nesulauks tiek pat krašto, Didž. Britanijos gamybos ar išpildymo jos išpareigojimų NATO (Šiaurės Atlanto Sąjunga). Faktiniai, jis davė suprasti, kad tuo tarpu nėra jokių greitų vilčių dėl Britanijos ginkluotųjų pajėgų didžio ir stiprumo sumažinimo. O jeigu Didž. Britanija mažintų savo ginkluotąsias pajėgas, vietoje to, kad rodžius šioje srityje pavyzdį kitoms Vakarų Europos kontinento valstybėms, pabrėžė Mr. Churchillis, tai tas galėtų baigtis beveik visiškai pilnu NATO sugriuvimu.

Laikė finansinių metų, kurie baigiasi š. m. balandžio mėn. 30 d., Britanija buvęs išleidusi ginklavimui 3.769.920.000 dol., kas padalinta pagrindinėms trims ginklų rūšims, kaip seka: žemyno (sausumos) kariuomenei — 1.460.200. laivynui — 1.000.440.000 dol. ir oro laivynui (aviacijai) — 1.309.280.000 dol.

Šios sumos apytikriai apima 12,8 procentų Britanijos valstybinių metinių pajamų ir yra augštesnis procentas skiriamas krašto gamybai nekaip bet kurioje kitoje Vakarų Europos valstybėje. Jeigu nebus kokių nors pakeitimų, tai sulig esama programa Britanija dabar išlaiko ir turi parengtas 22 divizijas tarnybai užsienyje ir namuose, kurių žymi dalis yra šarvuotos divizijos. Negalima pamiršti dar ir to, kad reikalui esant, Vakarų Europa, o net ir Šiaurės Amerika bus ginama galingojo britų karo laivyno. Oregi, Britanija yra paskyrusi daug dėmesio ir pasiekusi vyraujančios persvaros, pačių moderniausio tipo lėktuvų gamyboje, kurių daugybė įvairių naujų modelių (tipų) lėktuvų yra laikoma griežčiausioje paslaptėje. (Čia reikėtų paminti lėktuvų „biznį“ su Sov. Sąjunga“ nelabai tolimoje pratyje). Britanijos vis plečiamasi aviacija (RAF) yra puikiai

Gražioji Lietuva.

SIMNAS IR PALIŲ PELKĖS

Simno miestelis stovi gražioje vietoje, ant Simno ežero kranto. 1938 m. miestelyje buvo apie 1.600 gyventojų. Miestelio centre tarp medinių namų buvo ir mūro namų. Kiek nuošaliau Nepr. Lietuvos laikais pastatyta moderni pradžios mokykla.

Miestelio centro pakraštyje, ant kalnelio stovi sena, baltai dažyta katalikų bažnyčia. Ją 1520 metais pastatė Lietuvos Naugardo vaivada, maršalas Jonas Zabžežinskis. Vėliau, bažnyčios reikalais rūpinosi Lietuvos didikai Sapiegos, paskui Beck-Halšinskis ir kiti.

Kiek toliau nuo miestelio matosi Gilušio ežeras. Į jį iš Žuvintų ežero įteka neplatus upelis. Apie 7 kilometrus nuo Simno miestelio yra garsus savo vingiumu Žuvinto ežeras, su didžiulėmis, keliasdešimt kvadratinėmis kilometrais pelkėmis, vadinamomis Paliomis. Tos pelkės tiviliuoja tarp Liudvinavo, Gudelių m. ir Žuvintų ežero.

Žiūrint pro melsvo rūko atrauktą gamtovaizdį, žmogui sukelia skurdžiai nykų jausmą. Apaugęs šilais, vietomis krūmais, nendrėmis, samanomis ir kit. Kai kur esti atviros vandens akys (liūnai), kaip kad žiemos metu lede iškirstos akės. Didžiulių pelkių viduryje, lyg kokia sala, yra Daugšių bažnytkaimis.

Palių pelkės savyje slepia daug paslapčių. Senovėje į Palių pelkes atbėgdavo pasislėpti prisai iš kryžiuočių vergijos. Vėliau Lietuvos karuomenės sumušti kryžiuočių likučiai slėpdavosi Palių pelkėse. Nuo švedų, rusų, prancūzų kary, kaip vietos gyventojai, taip ir iš tolimiausių vietovių, slėpdavosi įvairaus luomo žmonės tose pelkėse. Taip pat rasdavo prieglaudą senovėje ir įvairūs

parengta veiksmams ir treniruojama glaudžiai bendradarbiaujant su U. S. A. ir Kanados oro pajėgomis. Ypatingai gražūs Mr. Churchill žodžiai, pasakyti I-mai Kanados aviacijos kovos grupės stovinėiai North Luffenham'e, Rutlandshire, 1952 mt. gruodžio mėn. kada ten lankėsi Kanados gynybos ministeris Mr. Brooke Claxton — „laikykite šiuos jū su stebuklingus sparnus čia North Luffenham'e visuomet...“ irgi daug ką pasako. Pačioje Britanijoje yra padaryti atitinkami plataus masto pasirošimai prieš galimą oro invaziją. Be šito viso prisiminti, kad Britanijoje yra dar ir gerai paruoštos „home gards“ ir „civil defense“ tarnybos, o dėl savo išpareigojimų Vakarų Europoje ir pasaulio saugumui, Britanija yra nusprendusi pasilikti prie dvejų metų prievolės karo tarnybos.

Sulietuvino J. Skaržinskis.

M. M.

nusikaltėliai. Žodžiu, Palių pelkės visus priglausdavo.

Apie Palių pelkes yra dešimtims įvairiausių „istorijų“, padavimų, pasakų apie skenduolius, laumes, vaiduoklius ir tt.

Senovėje Palių pelkėse gyveno lokiai, šernai, briedžiai, elniai, lapės, kiškiai ir kiti žvėrečiai. Taip pat būdavo tūkstančiai įvairiausių paukščių ir paukštelių. Dar Nepr. Lietuvos laikais vasaros metu Žuvintų ežere gyveno dvi poros didelių, baltų gulbių, kurios čia ir perėdavo. Laukinių ančių, žąsų, įvairaus dydžio žuvėdrų ir kitokių paukščių čia buvo daugybė. Tai mėgiamiausia buvė medžiotojų vieta.

M. M. Dr. James Burton aiškina, kad širdies liga vadinama angina pectoris yra įkyriausia iš 32 širdies ligų. Kai širdis sustremdo toje ligoje, tai sukuria skausmai ne tik krūtinėje, bet dar rankose ir žanduose, dantyse.

Vatikane prie Šv. Sosto iš viso yra 23 ambasados, 21 pasiuntinybė ir vienas reikalų vežėjas. Šv. Sostas iš savo pusės prie įvairių vyriausybių turi 30 nunciaturų ir 11 internunciatūrų.

Amerika išrado bepilotinį lėktuvą, kuris skrenda 3.000 mylių per valandą.

SVARBUS PAJIEŠKOJIMAS

Jieškomas lietuvis, kuris galėtų duoti darbo sutartį ūkio darbam tris asmenų lietuvių šeimai, gyvenančiai Vokietijoje. Kelionė apmokama savo pinigais. Darbo sutartis reikalinga vizos gavimui. Prašome rašyti: I. Stankevičienė, 6549 Briand St., Ville Emard, Montreal, P. Q., Tel. PQ 6-3712.

O kaime žaliasai...

RAŠO JERONIMAS CICENAS
knygoje apie Vilnių
„VILNIUS TARP AUDRŲ“.

Nebėra žemės parceliacija! — sukliko Vilniaus dvarininkų „Slow“. Tai buvo melas per akis. Kai Vilniaus sritis grįžo Lietuvai, nors ir lėtokai, bet rengta planas žemės reformai. Tada tai iškilo aikštėn vi sa tiesa. Štai kelių valsčių dvarai dvarėliai.

Maišiogalos valsčius, Vilniaus apskritis (60 nuoš. visų valsčiaus ūkių buvo iki 5 ha): Bartuškių dvaras — 2.000 ha, Maišiogalos dvaras — 1.600 ha, Barisaučiznos, Šalkiškių ir Petriškių — vieno to paties Pimenovo dvarai — 819 ha, Kiemelių dvaras — 434 ha, Gudalinės — 328 ha, Bagotėlių — 300 ha ir tt.

Nemenčinės valsčius, Vilniaus apskritis:

Sužionių dvaras — 1.307 ha, Arvydų — 581 ha, Raudondvario — 575 ha, Parčėvo — 515 ha, Žingių — 377 ha, Pakryžės — 299 ha, Akmentilčio — 210 ha ir tt.

Riešės valsčius, Vilniaus apskritis:

Sudervės dvaras — 375 ha, Didžiosios Riešės — 333 ha, Si vilkiškės — 254 ha, Vidumedžio — 173 ir tt.

Paberžės valsčius, Vilniaus apskritis:

Glinskių dvaras — 690 ha, Anavilio — 430 ha, Paberžinės — 247, ir tt.

Trakų valsčius, Trakų apskritis:

Užtrakės dvaras — 545 ha, Dagynių dvaras — 157 ha ir Pabradės valsčius, Švenčionėlių apskritis: Armonio dvaras — 903 ha, Šarkalaukio — 274 ha, Kulniškių — 149 ir tt.

Kaip dvarininkai šeiminkavo, matyti iš Kristinos Tiškevičienės Lentvario dvaro. Viso žemės buvo 677 ha, o skolų? Šit skolas: 141.905,55 zlotais ir 158.750 amerikiniiais doleriais.

Baltosios Vokės dvaras štai kaip buvo įskolinatas (atkreipkite dėmesį į tarptautinį skolų pobūdį): 770.545,26 zlotais, 10.000 JAV dolerių ir 4.000 D. Britanijos svarų. Visa tai pavertus į litus — per 2,5 milijonų litų skolų.

Turgelių valsčiaus 287 ha dvaras turėjo štai kiek skolų: 127.267,92 zlotais, 25.308 dolerių ir 120.000 aukso rublių, viso litais pavertus — 1.106.800 Lt. bankinių skolų. Privatūs asmenys per valsčių ir žemės tvarkytojo įstaigą iki 1940 m. vasario pareiškė pretenzijų 11.867 Lt. ir arti 500 pūdų grūdais.

Pinigais ir grūdais? — gal kam atrodys neaiškumų. Čia paaiškės kita atvejį pranešus. Va, Kazitiškio dvaras per 2 metus kaimui už darbą buvo įsiskolinęs 1.102 pūdus rugių. Ana, Mikalinavos dvaras, Ignalinos vls., sumanė dalį žemės

parduoti. Kas pirkto, turėjo įsipareigoti mokėti dalį dvaro skolos palūkanų. Jie, valstiečiai, mokėjo bet dvaras pažymėjimų neišduodavo. Nuosavybės dokumentus turėjo gauti baigę mokėti. 15 lietuvių šeimų, ponui pasiūlius, sutiko ir uždirbamus grūdus palikti kaip dalį skolos. 1938 m. dvarą už skolas perėmė bankas. Žuvo skolos sąskaiton pervesti rugiai, viso arti 2000 pūdų, žuvo ir... patys sklypeliai. Kai ne buvo pirkimo-pardavimo aktų, teismas nekrepė jokio dėmesio. Nukentėjo viso 17 lietuvių šeimų.

Beje, būtų neteisu teigti, kad Vilniaus krašte nevyko jokia parceliacija ir nebuvo jokių žemės reformų žymių. Buvo, kaipgi! Bet čia buvimo nenau-dai.

1922 m. Vilniaus krašte duota kovoje prieš Lietuvą pasiųstus gen. Żeligowskio kariams: 6 generolams, 7 pulkininkams, 6 majorams, 10 kapitono, 31 leitenantui, 10 seržantų ir 3 eiliniams kareiviams. Be to, 1921—1924 m. būvyje, įsakymu iš Varšuvos, įkurdinta buvusių karių lenkų: Vilniaus - Trakų apskrityje 166 ūkiuose, Švenčionių apskrityje — 36 ūkiuose, Ašmenos apskrityje — 41 ūkyje, Brėslaujos apskr. — 21 ūkyje. Viso, vadinas, 264 ūkiuose. Vien po 1933 metų Vilniaus - Trakų apskr. 192 kolonistai gavo per 2000 ha.

Kaip 1940 m. Vilniaus žemės tvarkytojo įstaigoje teko patirti, Vilniaus srityje (1939. 10. 28 d. atgautoje), be kitų, gavo žemės šie Pilsudskio kariai:

Gen. Dąb-Biernacki — Molės dvaro centrą, 38 ha.

Pulk. Aleks. Prystor — Bakų dvaro centrą, 48 ha.

Gen. Tokarzewski — Rukainių dvaro centrą, 37 ha.

Mjr. M. Koscialkowski — 5 ha Vilniaus miesto ribose.

Stef. Kirtiklis (Vilniaus vada) 5 ha ten pat.

Cz. Makowski — Zapalčių dvare, 43 ha ir tt.

Gen. Żeligowskiui teko Andriejavo dvaras, Turgelių vlsč. Dalį gavo, dalį leido prisipirkti, viso sudarė 189 ma. Matyt, ir pats lenkų teismas, dokumentus betvirtindamas, abejojo ir pastebėjo štai kaip: „w drodze wyjątku bez podstaw prawnej“, t. y. „išimties keliu, be teisinio pagrindo“. Tą dvarą, kaip žinome, padovanojo jam vad. Vilniaus Seimas.

1940 m. sausį į Vilniaus žemės tvarkytojo rankas pateko nors ir nepilnas, bet gana ypatingas „Centrinės Lietuvos kariai kolonistų sąrašas“. Ten, be kita ko, pavaišduota kam ir už ką išdalyta valstybės žinioj buvęs Mileiškių dvaras, Mickūnų vlsč. Ir taip, dvaras išdalytas gen. Żeligowskio „su



ALENA DEVENIENĖ

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — SLA - Iždo Globeja; BALFo vicepirmininkė, einanti pirmininko pareigas, kai pirmininkas kun. dr. J. Končius važinėjo po Europą ir sugrįžęs į JAV serga; lietuvių atstovė Tarptautinėje Valstiečių Sąjungoje; Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros veikėja, ir plačiai besireiškianti visuomeninė, — Alena Devenienė balandžio 25 dieną atvyksta į Toronto ir lietuviškąjį Toronto ir apylinkių visuomenės pasakys didelę kalbą, kurioje bus plačiai aptarti Lietuvos laisvinimo, lietuvių išlaikymo ir savitarpinės šalpos reikalai. Visi lietuviai balandžio 25 dieną kviečiami dalyvauti p. Alenos Devenienės, atvykstančios iš Jungtinių Amerikos Valstijų, pranešimuose. Apie šį parengimą smulkios žinios bus paskelbtos sekančiame „N. L.“ numeryje.

kilėlių“ armijos kariams. Iš kur tie sukilėliai? Va, J. Dziermilo — iš Lvovo, W. Szuroka — iš Krokuvos, L. Scięgo — iš Stanislovovo, P. Kuropatwa — iš Varšuvos, B. Luczyk — iš Varšuvos ir tt. Iš to sąrašo, išvardijančio 37 gen. Żeligowskio „sukilėlius“, nei vieno nebuvo iš Vilniaus ar Vilniaus krašto. Teisingai rašyt. Alb. Žukauskas Vilniaus krašto būtovės novelių knygą pavadinuo iš kart nesuprantamu, tik įsiškai tesuvokiamu vardu — „Žemė plaukia į pietus“.

A. Žukauskas, kaip kareivis, per vasaros pratimus iš klajojo Augustavo girias ir pelkes. Vėliau kaip civilis diviračius per skrodė Kukavo, Pilybavo, Pe rasio, Valkos, Utos ir kt. valsčius. Lenkų statistika ten lietuvių terado po 2—3 asmenis, o iš tikro dar būta ištiesomis šeimynomis. Bet juos apie 1936 m. planingai ėmė smauginti valstybiniai mokesčiai ir kt. ekonominės priemonės. Vienas tautietis Augustavo girių pakraštyje turėjo dervos iš kelmų virimo krosnelę. Jis guodėsi: „Ištūrėsiu, kol gyvas...“ Tas tautietis, Petras Asiūklis, mokesčių ugnį (suvelavo porą dienų su mokesčiais, ir išvaržė) sudžiūvo iš tikro kaip asiūklis per vasaros kaitras.

į aną pasaulį nukeliavo.

Argentiniečiai mėgsta krėsti juokus, bet nemoka savo karštų nervų valdyti ir dėl kiekvieno nepasisekusio savo smūgio ar pralaimėjimo, darban paleidžia peilius, akmenis, plytas ir net revolverius. Šių karnavalų vandens laistymosi pasekmės gana liūdnos, nes spauda mirgėjo tragedijų aprašymu. Vien nurkvežimio šoferį staiga perpylus kiburu vandens, jo valdomas sunkvežimis užsoko ant šaligatvio ir mirtinai suvažinėjo vieną iš besilaistančių; kitur nuo vandens buvo prieita prie peilių ir revolverių ir kova baigėsi dviem užmuštais ir dviem sužeistais. Dar kitur jaunuoliui ir akis buvo priplinta kažkokio nuodingo vandens, nuo kurio staiga apako. Ir tt.

Lietuvių tarpe karnavalai pa našiai švenčiami kaip ir argentiniečių, tik be ypatingų peštų nių.

Dabar, praėjus karnavalams, užėjo tokie karščiai, kad nakties metu temperatūra siekia iki 25—30 laipsnių C. Taigi, Buenos Aires gyventojai gatvėse, namuose ir darbovietėse turi nemokamas pirtis.

L. Kančauskas.

Po saulėtu Argentinos dangumi

RAŠO MŪSŲ BENDRADAR BIS ARGENTINOJE

Dėl ne jų kaltės, tūkstančiams Lietuvos vaikų tenka klajoti pasaulyje bejėskant tvirtesnių pamatų gyvenimui, poilsio prieš žygį atgalios ir Tėvynę, sotesnio duonos kėsnio ir ramybės bei laisvės. Tūkstančiai kencia karštį tropikinio klimato kraštuose, kur kiekvienas žingsnis yra pavojus kristi nuo saulės smūgio, įvairių vabzdžių įkandimų, apsinuodijimų maistu ir tt. Kiti, turėję laimės įsikurti geresnių klimatų kraštuose, gali jaustis laimingesni ir tikresni, kad sulauks ilgesnio gyvenimo amžiaus. Tenka paminėti, kad šilto klimato kraštuose lietuvių

miršta per anksti.

Dažnai miršta staigiai ir nespėdami savo sūrių prakaitu išgytų turtų kam nors iš artimųjų palikti. Tokiu atveju viskas lieka valdžiai ir niekas neturi teisės reikalauti tų turtų.

Tačiau, kol širdys plaka visai rūpinasi rytojumi: vieni dirba neribotą valandų skaičių, kiti laisvas valandas paaukvoja kultūriniais ir visuomeniš-

kiems tikslams, o dar kiti, norėdami ilgiau gyventi, nustvėrė laiko valandėlę skuba į užmiesčius jieškodami vandens, tyro oro ir

norėdami pažinti Argentinos užmiesčio gyvenimą.

Vieną dieną gavau per „A. L. Balso“ redaktorių, Argentinos Estų skautų vadovybės kvietimą keliauti į už 150 km esančią skautų stovyklą, kaip lietuvių spaudos atstovą. Su malonumu kvietimą priėmiau ir vieną karštą vasaros sekmdienio rytą, iš Buenos Aires, dviem autobusais į skautų stovyklą važiuojančių estų tarpe buvau aš, „A. L. Balso“ red. K.Norkus ir du latvių atstovai.

Man pirmą kartą keliaujant per plačiuosius Argentinos laukus, nebuvo laiko kada miegoti, nes savotiškai liūdni ir nykūs vaizdai vertė svajoti apie šiam krašte žemdirbių trūkumą. Bent tuo keliu važiuojant, gamtos vaizdai liūdni, nes nematyti nei miškų, nei atskirų medžių, nei ežerų bei upių ir

kalnelių... Tai ne mūsų Tėvynės laukai...

Bestebint piktžolių daugybę je besiganančių galvijų bandas, beskrajojant mirtimis po gimtuosius Tėvynės laukus, mintis išblaško, o snaudžiančius išgąsdina

baisus sprogimas.

Autobusas staiga sustojo. Sprogo padanga. Mes išlipome, o vargšas šoferis pradėjo darbą...

Neužilgo vėl pajudėjome skautų stovyklos link, privažiavome begalinio didumo parką. Vos pravažiuojant pirmuosius parko krūmus

mus užpuolė ginkluoti „indėnai“.

Vikriai šokinėdami per krūmuokšnius, žvėriškai staigiai ir į mūsų autobusą mesdami indėniškas jietis, privertė autobusus sustoti ir paprašyti leidimo įvažiuoti į geltonplaukių „indėnų“ kaimą. Tai estų skautai mus taip „išgąsdino“. Priartėjus prie milžiniškų medžių pavėsiuose pastatytų palapių, mus sutiko stovyklos vadovybė, kuri kiekvieną nuoširdžiai priėmė. Pasukome prie netoli rūgstančio lauko kur iš nusteibimo net išsižiojome: čia ilgais peiliais apsišarvavę, tipiš

kai apsirengę argentiniečiai „gaučiai“ kepė tradicinį „asado“, kurį sudarė keturi bekonai ir bent pusė jaučio. Dar gerai neapsižvalgys prasidėjo „asado“ likvidavimas užsigiriant vynu.

Stovyklos vadovybei vadovaujant padarėme

ekskursiją į vidury parko esančią istorinę sodybą.

Šis dvaras turi 28.000 ha žemės, 120 galvijų, pieno perdirbimo fabriką bei įdomią istoriją. Mes buvome patenkinti matydami parką grožį, darbininkų namų patogumą ir prieš 150 metų statytus, vos pusantro metro aukščio, garsaus Argentinos diktatoriaus Rosas, „rūmus“. Šis diktatorius iš čia valdė begalinių vergų būrius ir davinėjo savo budeliams įsakymus karti jam nepaklusnius vergus.

Dabar šis dvaras pusiau suvalstybtas ir jo vyriausias administratorius yra lietuvis inž. Kavaliuskas.

Iš čia grįžome į stovyklą, kur artėjant vakarui pasidėjo įvairi graži skautų išpildoma programa prie degančio laužo. Po programos atsisveikinę su paliekančiais skautais išvažiavome Buenos Aires link, estų

skautų tradicinėmis dainomis palydėti. Po trijų ir pusės valandų laimingos kelionės, įvažiavome į įvairiaspalvių šviesų jūrą — Buenos Aires, kur viskas miestas šventė

tradicinius karnavalus.

Karnavalai argentiniečių yra daugiausiai laukiamos šventės, nes tomis dienomis jie gali linksintis kaip kam patinka ir tomis dienomis dauguma įmonių darbininkus paleidžia atostogų. Siemetinių karnavalų vaizdai gana liūdni, nes vyriausybė, sąryšyje su daroma ekonomija, neleido gatvėse įrengti iliuminuotų scenų ir da ryti vakarinių pasivaikščiųjų. Todėl gatvėse įvairiais rūbais apsirengusių buvo labai mažai, bet užtai šokių salionai buvo beveik perpildyti, nors įėjimas net iki 20 pezy kainavo. Dėka vyriausybės uždraudimo rengti gatvėse pasivaikščiųjų, visi šokių rengėjai per štuonias karnavalo dienas pinigų glėbiais sėmė.

Nors policijos buvo uždrausta laistytis vandeniu, bet niekas į tai nekreipė dėmesio ir popietėmis namuose bei gatvėse virė tokios vandens kovos, kurių pasėkoje nevienas

LITERATŪRINĖS TEMOMIS...

HENRIKAS NAGYS

IV. Liudo Dovydeno apysaka „Per Klausučių ūlytėlę“ (Išleido Gabija; tiražas 1500 egz.; Aplankas—Vyt. Augustino nuotr.) parašyta sodriai, vietomis taip sodriai, kad nenorima prisimeni vi duramžiais Europoje išpopuliarėjusį „Bauernschwank“ t. y. riebias istorijas, kur nei veikė jai nei autorius per daug nesijaudindami lepteli vieną kitą, žodniuose nerašomą, žodelį. Ir patsai apysakos užmanymas daugiau primena anekdotų grandinė, mosuojama ne tiek pasigrožėjimui, kiek patyčiai ir greitiems nusikvatojimams. Tuo nenorima pasakyti, kad šioj knygoj Dovydenas nebūtų toks pat stiliaus, situacijos ar žodžio meisteris, kaip, sakysim, „Brolių Domeikų“ romane, — gero pasakotojo dorybių ir kalbamaj apysakoj gausu. Perso nažai įdomūs ir gyvi, knygos kompozicija ir fabula nors ir neįvairi, tačiau sklandžiai rutuliojama. Tikta gaila, kad toks pasakotojas, kaip Dovydenas, netiktai pigoką pamatą surentė sava apysakai, bet ir jos meniniam išforminime (sąmoningai?) paliko pigios anekdotinės žaliavos, grubaus humoro (kurio net tokiu žadžiū nebūtų galima apibūdinti) ir lengvai permatomos pastangos meninę tikrovę išlankstyti pagal nepateisinamai blankų šablono. „Per Klausučių ūlytėlę“ tikta liudija Dovydeno meistriskų sugebėjimus, bet jo kūrinijų lentynoje ši knyga neužima jokios pažymėtinios vietos. Techniškai Dovydeno sugebėjimai juk niekas nei neabejoja, todėl norėtusi iš jo sulaukti ne tikta naujo leidinio, bet ir knygos, vertos pažergus rašytojo talento ir pastangos.

Stasius Būdas išleido praeitais metais apysaką „Varpai skamba“ (Lietuvių Dienos; tiražas 2200 egz. Viršelį piešė dail. P. Puzinas). Kiek teko patirti tai viena nuamatoms trilogijos dalis, vaiz-

LIETUVIS MENO VIRŠŪNĖSĖ

Ant. Barčius.

Ne milžiniškais turtais, ne kolektyviškais pasauliniais reikšmės jėgos žygdarbiais mes, mažos ir kuklios tautos sūnūs, galime atkreipti pasaulio dėmesį. Mūsų kietas darbas, pasiryžimas, dažnai mums atneša pinigais nenuperkamą įvertinimą tolimuose svetimuose kraštuose.

Visai neseniai Kolumbijos didmiesčio Cali muzikos konservatorija paskelbė konkursą užimti to miesto simfoninio orkestro dirigento vietą. Konkurso dalyvavo keliolika dirigentų, kurių dauguma buvo europiečiai, jų konkurso komisijon savo atstovus atsianti visos žymesnės Kolumbijos mu-

J. PETRUITIS

„Geros sriubos“ dalinimas...

IŠ KNYGOS „KAIP JIE MUS SUŠAUDE“.

Už poros kilometrų priėjome mišką. Kairėj pusėj buvo girdėti retas šautuvų šaudymas. Einant tolyn mišką, šaudymas kaskart vis tankėjo ir tankėjo. Paskui tokį pat šaudymą išgirdome ir dešinėj. Niekaip negalėjome suprasti, kas ir dėl ko šaudoma. Manėme, gal iš tikrųjų vokiečių parašutintinkų desantas bus nusileidęs šiame miške. Dar kiek pajėjęs, ėmė pasiutusiai šaudyti. Kulkos zvimbė pro mūsų galvas. Mes staiga puolėme dešinėn pusėj, suksirdami vienas ant kito į griovį. Tuo pat momentu, mums į griovį krinant, ir mus lydėjusios enkavedistų grandinės iš abiejų pusių automatiniais šautuvais pradėjo ir mus smarkiai šaudyti. Rodos, visas pragaras užvirė: kulkos, rekošetudamos ir plento akmenis, tik zvimbė ir, kaukdamos drauge su akmenimis, laktė į visas puses. Tučiuojau paplito ir sužeistųjų nebežmoniškai šauksmai. Ir enkavedistų šūnys pradėjo cypiti. Dešinėj pusėj, kiek toliau miške, pasigirdo vyrų, moterų ir vaikų riksmas. Matyti, čia Červenės miesto pabėgėliai slėpėsi nuo bombardavimo. Nepaprasta tamsa. Nematyti nieko. Tik keli žingsniai nuo mūsų už storių pušų tupinėję enkavedistų šautuvų ugnelės viena po kitos nuolat žybciojo ir žybciojo. Aiškiai matyti, kad jie mus šaudė, nors ir labai kvailai — iš abiejų pusių. Prie to chaotiškai netvarkingo šaudymo dar prisidėjo: iš Červenės pusės atvažiuojęs bolševikų šarvuotis pradėjo žerti kulkos vaidžiais išilgai plento. Jo kulkos mums, ant vienas kito griovyje gulintiems, mažai tepakenkė, nuo jų daugiau nukentėjo patys enkavedistai. Mat, tas šarvuotis per daug arti prie mūsų voros įvažiavo. Bešaudydamas jis padegė iš paskos mūsų voros važiuosį enkavedistų vado lengvąjį automobilį ir užmušė jo šoferį. Dabar patys enkavedistai išsigandę pradėjo nesavais balsais rėkti:

suomenėj ir pakelti viso orkestro lygį.

Paciuose jaunuose metuose, 1929 m., Z. Jonušas įstoja į muz. Likeriausko vadovaujamą Šiaulių Muzikos mokyklą, kurioj, trejus metus pastudijavęs, persikelia į Kauno konservatoriją.

1940 metais įstoja į J. Karolio vadovaujamą Valstybinę Filharmoniją Vilniuje, pirmuoju fagotistu ir tuo pačiu laiku studijavo Vokiečių okupacijos metu dirbo Kauno Valst. Operoj, o tuo pačiu laiku buvo policijos orkestro dirigento pavaduotoju.

Vos tik karui pasibaigus ir įsisteigus tremtinių stovykloms, energingasis Z. Jonušas įsijungė į lietuvišką kultūrinę veiklą. Vieną iš pirmųjų lietuvių chorą jis suorganizavo Rebdorfe prie Eichstatto ir tas choras greitai išsigijo pelnyto įvertinimo. Bet sunkios ir vargingos stovyklinio gyvenimo sąlygos greitai sužalojo ir taip nestiprią Z. Jonušo sveikatą ir jį privertė atsigulti plačiu ligų sanatorijon. Jo liga jau buvo taip įsivyravusi, kad buvo reikalinga skubi operacija, kuri, nors ir buvo sėkminga, tačiau jį paguldė lovon keliems mėnesiams kovojant su mirtimi. Kiek sustiprėjęs, jis tuojau buvo pakviestas Kaselio - Mattenbergo stovyklon, lietuvių orkestro dirigentu.

Tai buvo laikai, kada visas tremtinių stovyklų pradėjo apimti emigracinė karštėlė. Pradėjo byrėti ir Z. Jonušo vadovaujamas orkestras, o ir pats dirigentas ėmė rūpintis emigracija. Būdamas sunkiai sužalotas sveikata, jis nedėjo jokių vilčių patekti į anglosakų kraštus, kurie vienintelį dėmesį tekreipė į žmogaus sveikatą. Bet tuo metu Z. Jonušas gavo iš kun. M. Tamošiūno iš Medelino, Kolumbijos, kvietimą atvykti.

Prieš trejetą metų Z. Jonušas atvyko su savo šeima į Medeliną. Čia didžiausiu vargu jam pavyko gauti pernelyg jam kuklią orkestrato vietelę vietiniame savivaldybės orkestre.

Išsijungęs į visuotinį Medelino lietuvių skurdą, Z. Jonušas nepametė savo energijos ir optimizmo ir iš negausios tenykščių lietuvių kolonijos, savo ir tautiečių pasiaukojimo, kuris neturėjo jokių medžiaginių atspindžių, dėka, suorganizavo puikų tautinį chorą. Savo viešais pasirodymais, šis choras kėlė vietinės visuomenės pasigėrėjimą.

Šiandien Z. Jonušas, vadovaudamas vienam iš geriausių Kolumbijos Cali simfoniniam orkestrui, bene bus vienintelis iš lietuvių, svetimame krašte, užimtas tokią augstą vietą. Ir jis, per trumpą laiką įnešęs kai kurių reformų simfoniniame orkestre, jau spėjo įsigyti plačią visuomenės pasitikėjimą, kurį jį diriguojamus koncertus pradėjo nematyti gausiai lankyti. Spauda deda palankiausias ir simpatingiausias jo

— Stoj, stoj!... Svojich streliajete, stoj!... Svojich streliajete... (Sustok, sustok!... Savuosius šaudote, sustok!...)

Tuoju po to staiga viskas taip nutilo, kad jokio šūvio nebuvo girdėti nei čia pat, nei toliau miške, tik sužeistieji tebevaikė. Niekaip negalėjome suprasti, kam jie dar tą komediją vaidino toliau, miško gilumoj, šaudydami.

Nors šaudymas ir nutilo, bet mes vis tiek, prisipaude prie vienas kito, gulėjome griovyje, nejudėdami iš vietos. Man nebuvo jokio pavojaus, nes aš gulėjau pačiam griovio dugne. Ant manęs gulėjo Petras K., ant mano kojų gulėjo pulkininkas J. T. ir dešiniau kažin koks gudas, kuris visą laiką kalbėjo „Otče naš“ (Tėve mūsų).

Mes tylime, o enkavedistai, prisitartinę visiškai arti prie mūsų ir šautuvus beveik įrėmę į mūsų pečius, tik šūkauja: — Petrovas užmušta. Sidorovas sužeistas. Molčat, nerazgovarivat! — sušunka ant pradedančių tarp savęs šnibžėti kalinių. — Kur komandiras?

— Jo nėra, — tamsoje atsiliepia kitas enkavedistas.

— Aš matau, kad be manęs čia nieko nebus. Klausyti mano komandos! — sušunka vienas enkavedistas išlindęs iš miško. — Jūs stokitė čia, o jūs — tenai! O jūs kelkitės kas dar gyvas! — sušuko ir mums enkavedistas, kuris dabar ėmėsi labai energingai vadovauti.

Dabar mums, gyviesiems liepė sustoti ant plento gretomis po du. Sužeistieji, gulėdami griovyje, dar tebevaikė. Kiti visiškai nebevaikė ir nebesikėlė drauge su mumis. Vaitojantiems dar kiek kalbantiems enkavedistai kastuvėlių ašmenimis galvas skaldė. Pradžioje nesupratau, ką jie ten daro, nes kai patamsyje pasigirsta keistas duslus skambtelėjimas „kvankt“, tuojau toje vietoje dejavimas nurimsta. Pas kvi, gerai išsižiūrėjęs, pamačiau, kad jie spatuko žambu dejuojančiam šveičia tiesiog į galvą, ir šis tuojau nutila. Matyti, jiems nebe pirmiena tokie darbai dirbti, gerai įgudę vienu smogtelėjimu perskelti žmogui galvą, nes karinis kastuvėlis gana aštrus ir pakankamai svarus. Matyti, šaudyti pa-

MŪSŲ SPORTAS

LIETUVIŠKŲ FUTBOLŲ PALAUKĖSĖ

Dar pereitais metais futbolą aikštėse varžėsi 3 tremtinių suorganizuoti futbolų vienetai, kurie su lietuvių išsklidimu po platų pasaulį sudarė neturintą palikimą to sporto šakoj, kuri pelnytai džiaugėsi dideliu pasisekimu Nepr. Lietuvoj ir Vokietijoj.

Vėliausiai ir su didžiausiais sunkumais susikūrė čikagiečių sportininkų komanda, kuri beveik po pusantro sezono neatitaisomai iširo. Ji savo metu davė lyvavo žemesnių Čikagos lygų pirmenybėse, kur jai sekėsi vidutiniškai, nes dažnos rungtynės komanda dėl atskirų narių nedrausmingumo ir neturėjimo pakankamai „kvapo“ negalėdavo pasirodyti pajėgesnį sudėtyj. Nežiūrint, kad Čikagoje yra susikaukę daug buvusių aktyvių sportininkų, kurie galėtų labai gražiai atstovauti lietuvių futbolininko vardą, šitas reikalas visai apsimliko; jo ir organizatoriai negali efektyviau išjudinti, nors darodontis aikštėje buvo viešai užsiangaužota suburti ir jaunius mėgėjus.

Po subyrėjimo, amerikietiškoj spaudoj pasirodė priežasčių aškinimas ir sąskaitų suvedimas, kur nukentėjo ir organizatoriai už tūpėjimą ir pretenzijas ir patys sportininkai už išvirtimą. Be to, dar daugiau nemalonybių priskaičiuota. Atrodo, kad išikūrimo sustingimas savo padarė ir kur nėra noro bei išlaikymo, teko dar vieną tremtinišką vienetą nurašyti ir nuostolius.

Turbūt, seniausiai išikūręs futbolą kolektyvas yra Toronto lietuvių tarpe, kuris dar 1949 metų rudenį, kaip futbolo sekcija prisijungė prie sporto klubo „Vytis“ ir savo veiklą, išnaudodama tais metais likusią trumpą periodą, pradėjo keliomis draugiškomis rungtynėmis. Kitų metų sezono ši komanda neblogai žaidė senjorų klases pirmenybėse ir taip pat sėkmingai dalyvavo kai kurių taurių turnyruose. Antrame sezono komanda pergyveno krizę, kada po susižalojimų ir sportiško „atsivėdinimo“ dalis „veteranų“ atkrito ir jei nebūtų buvę jaunių prieaigūliaus, atrodo, būtų tekę pasitenkinti čikagiečių pavyzdžiu. Trečiame sezono jaunieji futbolininkai toje pačioje senjorų lygoje buvo gerai užsiplėję ir pastovų priekį ir baigmę išsikovojo iki tos lygos play-off.

1953 m. komanda vėl užre-

diriguojamų koncertų recenzijas, kiekvienoj pabrėždama jo tautybę, o taip pat nuolat linkėdama nepailstant ir toliau vadovauti veik visam Cali muzikiniam gyvenimui. Mes iš savo pusės galim prie tų linkėjimų prijungti savo geriausių linkėjimus.

gistruota pirmenybėms ir savo tradiciją tęs toliau. Didensnis apsunčinimas susidaro dėl minimalinės apdraudos įpirkimo, kada žaidimo metu pastoviai pasitaiko susižalojimų ir kada klubas nėra finansiškai pajėgus. 1953 m. klubo valdyba yra išpareigojusi sukelti reikalingą sumą, kreipiantis net į atskirus tautiečius pabūti sporto mecenetais ir sudaryti sportuojančiam jaunimui galimybę, kaip ir anksčiau, vėl pasireikšti žaliojoje vejoj.

Gražų ir šviesų pavyzdį rodo paskutinioji lietuviška komanda, būtent New - Yorko futbolininkai, kurie be didelės reklamos ir pompas yra atsiekę tikrai pasigėrėtinų rezultatų. Tai yra kolektyvas iš pajėgių sportininkų ir didelio susiklausymo, kas jiems per du sezonus padėjo iškopti iš žemesnių klasių į pačią augstąją Amerikos vokiečių lygą. Abiejose klasėse lietuvių iš eilės iškovojo nu galėtojų titulų ir tas įgalino juos kilti augščiau. Prie lietuviškos komandos susiorganizavimo daug pasidarbavo Jonas Atkočius ir Amerikoj gimęs tautietis Charles Simonavičius, kuris yra kartu ir aktyvus futbolininkas.

Komandoje žaidė K. Brazauskas, Vl. Adomavičius, A. Bagdonas, St. Kligys, St. Modzeliauskas, V. Saldaitis, Vc. Steponavičius, V. Kligys, V. Sabaliauskas, V. Kalašinskas, A. Jokubaitis, Al. Gražys, A. Milreis ir du latviai — K. Jančevskis ir H. Jegers.

New-yorkiečių vienetas yra, turbūt, vienintelis tremtinių sporto junginys, kuris turi savų žodį vietinių sporte, kada tame pačiame futbole ar kitose sporto šakose panašių ryškesnių pavyzdžių ir atsiekimų kaip ir neužtinkama.

— alpk —

MINKEVIČIŲ PIETŲ AMERIKOS REKORDISTĖ

Pp. Minkevičių iš Entre Rios provincijos duktė, Rosa Blanca Minkevičiūtė, 24 m. amžiaus, vairuojanti sklandytuvus, 19. II. 53. sumušė Pietų Amerikos moterų sklandytojų rekordą. Argentinos, Chilės, Brazilijos ir kitų tautų sklandytojai, su pasauliniu nugalėtoju prancūzu Charles Adger, vykino varžybas Juarez Celman vietovėje, prie Cordobos. Buenos Aires dienraštis „La Razon“ 21. II. 53. talpina panelės Minkevičiūtės paveikslą prie jos vartoto sklandytuvo ir plačiai aprašo, kaip ji sumušė Pietų Amerikos moterų sklandytojų rekordą: Ji nuskrido 198 kilometrus, po 65 km į va-

landą.

Kuomet laikraščio atstovai panelę Minkevičiūtę paklausė, ar jai nebaisus sklandyti, ji atsakė, kad daugiau pavojaus yra dviračiu važiuoti arba eiti

skersai triukšmingas Buenos Aires gatves.

Šia proga pažymėtina, kad vienas pirmųjų sklandytuvus Argentinoje fabrikavo Domingo Butkus Tandilyje.

SOCIKO ŽVAIGZDĖ NUSILEIDO

Prieš porą metų laisvojo pasaulio lietuvių pasiekė žinia, kad jaunas lietuvis Algirdas Sočas, Maskvoje įvykusiose So vietų Sąjungos bokso pirmenybėse, laimėjo sunkaus svorio čempiono vardą.

Maskva, įsitikinusi, kad Algirdas Sočas yra stipriausias boksininkas visoje Sovietų Sąjungoje, nutarė to lietuvių jėgą ir sugebėjimus panaudoti savo propagandiniams tikslams.

Sovietų Sąjunga, sumaniusi dalyvauti Helsinkio Olimpiadoje ir norėdama įsitikinti savo sportininkų pajėgumų tarptautiniu mastu, eilę geriausių savo atletų siuntinėjo rungtyniauti į satelitines ir net užsienio valstybes. Sočas tose išvykose pasirodė labai gerai. Jis lengvai nugalėjo satelitinių kraštų, o taip pat Rytų Vokietijos ir Suomijos bokso meisterius. Maskvos propagandistai visur slėpė jo lietuvišką kilmę prista tydami jį spaudos atstovams ar publikai, tik kaip Sovietų S-gos boksininką — čempioną.

Po šių pergalių Sočio vardas pagarsėjo ir užsienio. Sporto mėgėjai susidomėję laukė jo pasirodymo Helsinkio Olimpiadoje. Maskva neabejojotinai tikėjosi jo asmenyje sulaukti laimėtojo.

Tačiau Olimpiadoje Maskvos propaganda Sočio asmenyje susilaukė nelaukto smūgio. Lengvai įveikęs Lenkijos čempioną, Sočas skaudžiu nuokautu, antrame runde, pralaimėjo Pietų Afrikos juodu-ku. Afrikietis, pastebėjęs Sočio blogą apsigynimą kairiąją ranką, nutaikęs proga smogė ir jį partrenkė.

Po šio pralaimėjimo Sočas Sovietų sporto vadovų buvo apkaltintas ištišimu ir nesugebėjimu atlikti jam pavesto uždavinio — laimėti aukso medalio. Jie nevengė savo pykčio ir neapykantos išreikšti net ki tataučių sportininkų akyse.

Aiškūs dalykas, Sočas pralaimėjo to visai nenorėdamas. Čia jis turėjo nusilenkti savo partnerio didesniai sugebėjimui ir dalinai laimėti.

Po šio įvykio Sočio vardo Sovietų sporto pasaulyje nebesigirdi. Kaip praneša užsienio spauda, 1952 m. rudenį įvykusiose Sovietų S-gos bokso pirmenybėse Sočas jau nebedalyvavo.

Reikia manyti, kad šis gabus sportininkas, lietuvis, tapo Maskvos smurto auku, kaip ne sugebėjęs išpildyti jam užduoto uždavinio pagal bolševikų propagandos iš anksto numatytą ir paruoštą planą.

M. Mėčius.

„NL“ ADMINISTRACIJA prašo Gerb. Skaitytojus atnaujinti prenumeratą 1953 metams

tamsyje jiems buvo nelabai patogų gal ir dėl to, kad mes čia greta stovėjome. Nedejuojančius, bet tik gulinius, praeidami pro šalį, apspardo, apdaužo ir palieka gulėti. Vėliau sužinojau, kad kai kurie iš mūsų, naudodamiesi nepaprasta tamsa, gerai sugebėjo suvaidinti negyvėlius. Kad ir labai skaudžiai jie buvo spardomi ir daužomi, bet neaiškėtojo, iškentė neparodydami jokio gyvybės ženklų. Paskui jie pabėgo į miško gilumą. Bet tokių, kuriems atėjo mintis į galvą tuo būdu išvengti mirties, buvo nedaug.

Išrikiavę mus gretomis po du, nuvedė dar apie pusę kilometro tuo pačiu plentu pirmyn ir sustabdė. Atėjo ir enkavedistų vadas. Enkavedistai keikėsi tarp savęs ir tą patį savo vadą keikdami plūdo, kad jis tokios svarbios „operacijos“ metu nežiūrįs savo vietos.

— Ničgo, seičas privediom vsio v poriadok! Postroite ich po četyre. (Nieko, tuojau viską sutvarkysime! Išrikiuokit juos po keturis).

Išrikiavo mus eilėmis po keturis ir sušuko:

— Skorėje ložis, mat-mat! (Greičiau gulkit, mat-mat!).

Mes sugulėme kniūpšti. Priešakinėje eilėje gulėjome iš kairės į dešinę Petras K., pulkininkas Juozas T., aš ir dešiniau manęs nepažįstamas gudas.

— Nepodymat golovy, neogliadyvatsia, molčat, nerazgovariat, mat mat! (Nekilnot galvos, nesidairyti, tylėti, nesidairyti, mat mat! (Nekilnoti galvos, nesidairyti, tylėti, nesidairyti, beveik įrėmę šautuvus į mūsų nugaras).

Enkavedistams, kurie stovėjo dešinėj plento pusėj, vadas įsakė pereiti į kairiąją. Tokiu būdu iš dešinės pusės niekas mūsų nebesaugojo, visi jie sustojo kairėj pusėj. Dabar jau mums visiems pasidarė visiškai aišku, ką jie toliau su mumis darys. Enkavedistus, ginkluotus šautuvais — kulkosvaidžiais, sustatė vienodais tarpekiais vienas nuo kito. Tarp jų sustojo enkavedistai, apginkluoti paprastais šautuvais. Dabar enkavedistų grandinė pasidarė labai tiršta, nes visi enkavedistai susirinko vienoj pusėj.

Mokslo-technikos naujienos

AVIES VILNOS NEPAKEIČIAMUMAS

Inž. Gražvydas Lazauskas

Avies vilna yra labai svarbi tekstilinė žaliava. Iš grynos vilnos gaminti audiniai yra labai vertingi. Tačiau naujaisiais laikais, kada šios brangios žaliavos ypač trūksta ir kada teshnika pažengė į augštesnį laipsnį, pradėta gaminti įvairūs kiti dirbtiniai pluoštai: celvilnė (dažnai žmonių vadinama medine vilna), pienvilnė, įvairūs dirbtinio šilko pluoštai ir pn. Ypatingai Vokietijoje susidariusių aplinkybių buvo priversta įsivertinti vilnos pakaitalo, nes Vokietijoje avių skaičius po pirmojo karo buvo labai mažas — tik 3 milijonai avių 1925 m., 5 milijonai — 1938 m., kai 1865 metais Vokietijoje jų būta 50 milijonų.

Vokietijoje celvilnės (gaminto pluošto iš celiuliozės) pramonė taip išsivystė, jog jie užpildė savo rinką ir net dideliais kiekiais išveždavo į užsienius — pluoštą, siūlus, audinius ir kitus įvairius tekstilinius gaminius. Tačiau celvilnė vilnos jokių būdu neatstojo, celvilnė užpildė spragą ne kokybės, bet tik kiekybės atžvilgiu, atitinkamai ją naudojant kaip priemonę prie vilnos. Iš grynos celvilnės gaminti audiniai yra visai menkaverčiai. Tačiau, naudojant celvilinės priemaišą iki 30 nosų, audiniai buvo dar neblogi, bet ne celvilinės, o tik vilnos kokybinės ir kiekybinės persvaros dėka. Tuo būdu celvilnė vilna nėra joks pakaitalas.

Pastaraisiais metais labai išvystyta žymiai geresnio neceiliuliozinio pluošto gamyba. Ypatingai yra pagarsėjęs nylo pluoštas. Šie įvairūs pluoštai, kurių gamyba per 8 pastaruosius metus jau pasiekė tą tašką, kas buvo pasiekta celiuliozinį pluoštą gaminant žymiai ilgesnį laiką, — irgi toli gražu nėra vilnos pakaitalai, jos atstoti negali. Priežastys aiškios — dar nesugebama pagaminti toks pluoštas, kuris tu rėtų visus savumus, kuriuos turi vilna. Dėl to visi tarimieji pakaitalai tinka prie vilnos tik kaip priemaiša. Prekyboje net priimta vadinti vlnone medžiaga, kai vilnos joje esama 50 nosų.

NAUJIENOS

Pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų pajieškojimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRAŠYKITE NAUJIENAS ŠTANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50.

Naujienos, 1739 So. Halsted Str., Chicago 8, Ill., U. S. A.

pagarsėję angli, dėl šių priežasčių: turėjimas pakankamai geros žaliavos, jų įprastos meistrištos tradicijos tęsti toliau iš mažens išmokyti tėvų amatą ir svarbiausia — kad jų kraštas yra gamtos apdovotas tokiomis klimatinėmis sąlygomis, kurios būtinai reikalingos vilnonių audinių apdirbimui: atitinkama drėgmė ir šiluma.

Šių laikų moderniškose vilnonių audinių fabrikuose yra įrengti mechanizmai, atitinkamų klimatinėjų sąlygų sudarymui ir reguliavimui. Naudojant tokias priemones įmanoma gaminti tolygiais angliškomis medžiagoms medžiagas, jeigu specialistai yra pakankamai patyrę ir išsimokslinę. (T. Zd.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Kazys Binkis. **LYRIKA**, piramsis pilnas Kazio Binkio poezijos rinkinys. Redagavo ir įvadą parašė Jonas Aistis, išleido Knygų Leidykla Terra, 748 W. 33 rd St., Chicago 16, Ill. Kaina 2,00 dol., gaunama leidykloje ir pas platintojus.

Kazys Binkis — labai žymus vardas mūsų pomaironinėje poezijoje. Jo literatūrinis palikimas nedidelis, bet svarus ir saugus nuo laiko dulkių. Pirmuoju eilėraščių rinkiniu, „Eilėraščiai“, jis, J. Aisčio žodžiais tariant, mūsų literatūros kūrybos elementus iškėlė į nepasiekiamas augštas, antroju, „100 pavasarių“, parodė puikių formos įsivaizdavimą pa vyzdžių. „Lyrikoje“ telpa visi eilėraščiai iš pirmosios ir iš antrosios jo poezijos knygos, papildyti eilėrašciais, surastais periodikoje.

K. Binkis „Lyrika“ gaunama „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Francois Moriac **GIMDYTOJOS**. Romanas. Terros leidinys. Kaina 1,75 ct.

Tai yra praėjusių metų Nobelio premijos laimėtojo, garsaus prancūzų rašytojo knyga, romanas, labai įdomi ir nebrangi.

— „Žinomieji Lietuviai“ nu sistatyta leisti šiuo vardu: „Amerikos Lietuvių Vardynas“. Rašyti: „Amerikos Lietuvių Vardynas“, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

KULTURINĖ KRONIKA

KUPREVIČIŲ KONCERTAI

Elena Kuprevičiūtė, smuikininkė, pianisto Andriaus Kuprevičiaus sesuo, tebekoncertuoja Europoje, o jos brolis Andrius Kuprevičius, pianistas, tebekoncertuoja Amerikoje.

Elena Kuprevičiūtė turėjo labai sėkmingus koncertus Paryžiuje, Londone, Manchesteryje, o po to balandžio mėnesį koncertuoja Šveicarijoje, paskiau pietų Vokietijoje ir kitur. Europoje ji koncertuos visus šiuos metus. Į Argentiną grįš tikėtai sekančių metų koncertams.

Andrius Kuprevičius turėjo labai sėkmingus koncertus Čikagoje ir New Yorke. Ypač augštai paskutinį jo koncertą įvertino New Yorko amerikonių didžioji spauda.

Andrius Kuprevičius pasižėdė Montrealy duoti vieną koncertą, kuris numatytas gegužės mėnesio 17 dieną, sekmadienį, vakare Plateau salėje. Visi tą dieną rezervuokime didžiajam mūsų pianistui pamatyti ir pasigėrėti jo skambiniu.

ORGANIZUOJAMA BIBLIOTEKA.

PLB Stuttgart apylinkės valdyba, rūpindamasi lietuvių išlaikymu ir lietuvių kultūriniais reikalais, yra nutarusi organizuoti savo biblioteką ir tuo būdu lietuvišką spaudą padaryti prieinamą apylinkės lietuviams, nes nusipirkt knygų ar užsiprenumeruoti laikraštį retas teisingia.

Bibliotekos užuomazga jau yra. Keli apylinkės lietuviai paskolino arba padovanojo pun dą knygų. Be to, keli geradairai iš JAV (pp. L. Žitkevičius, Saltenis, Vališkis, Gudas, Gaucys ir kt.) atsiuntė truputį knygų ir kitų spausdinių. Tačiau viso to dar labai ir labai mažai.

Neturėdama lėšų daugiau knygų įsigyti, valdyba prašo leidyklas, organizacijas ir visus šviesius lietuvius, kurie su pranta didelę spaudos reikšmę, padovanoti organizuojamai bibliotekai daugiau lietuviškos spaudos, ypač knygų ir žurnalių.

Valdybos adresas: Litauisches Komitee, Stuttgart - Bad Cannstatt, Steinhaldenstr. 153-I, Germany.

Prelegentas palietė daugybę ir kitų klausimų. Buvo labai gyvos diskusijos. Ypač pasireiškė dvi skirtingos nuomonės žemės klausimu: viena, už grupines sodybas, kita, už atskirus viensėdžius. Suprantama, kad šiuo klausimu prie pro gos tars savo žodį LŪASK Žemės ūkio Sekcija.

PRANAS GILDYS TURI 3 TITULUS.

„Vyčio“ klubo bei Toronto lietuvių pasididžiavimui Pranas Gildys, Toronto Universiteto studentas, kovo mėn. 28 — 29 dienomis viso Ontario sta lo teniso turnyre iškovojo Ontario meisterio vardą.

Iš šimto turnyro dalyvių į finalą pateko Pr. Gildys ir Ste ne Kraus. Penkių setų kovoje Pranas Gildys įrodė savo pranašumą: 21:14; 14:21; 19:87; 21:19 ir 21:15.

Moterų meisterės vardą iškovojo A. Perkins įveikdama latvių Velta Adams 17:21; 21:16. 21:17 ir 21:15.

Jaunių titulą laimėjo H. Grossman sumušdamas praeitų metų meisterį S. Kulitį.

Pr. Gildys priklauso ir prie ketvirtito titulo, tai vyrų dvejetainio meisteris. Jis su St. Kraus nugalėjo C. Mercer ir Rethlau porą. Mišriam dvejetė lai mėtotojai išėjo J. Jessop — Rath lau įveikdami latvių porą J. Ko pestins — M. Zulpis.

Pranui Gvildžiui dabar priklauso šie titulai: Toronto miesto, Centrinio Ontario ir da bar laimėtas, Ontario Provincijos. K. L. —

VEDYBINIS SKELBIMAS.

Senas emigrantas, lietuvis, tabako fermerys, viengungis, ramaus būdo, pajieškau, vedybų tikslu, moters, t. y., — mergaitės arba našlės. Gali būti ir su vienu vaikelu, bet pageidaučia vyresnio amžiaus. Vyresnė už mane dviem trims metais nesudarys jokių vedyboms kliūčių.

Prašau kreiptis šio laikraščio redakcijos adresu, pažymint raidėmis: A. B.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNALĖ ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRSIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiose Jungt. Valstybėse ir aKnodos Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimi ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnį paaiškinimą klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

pasiutusiu šaudymu net ir miško medžius gali nukapoti.

Pagaliau pasigirdo komanda:

— Prekratit! (Sustabdyti!)

Šaudymas momentaliai nutilo.

— Teper provierte, riebeta! (Dabar patikrinkit, vyrai!)

Išgirdus tą komandą, mane net šaltas prakaitas išpylė. Jie supras, kad aš gyvas, ir skels spatuko asmenimis į galvą, tada iki šiol dėtos mano pastangos išsigelbėti nuiis ne kais. „Ne, — manau sau, — kas ten bebūtų, reikia kuo greičiausiai bėgti į mišką“.

Nė pats gerai nepajutau, kaip ištrūkau iš po viršutinio mano kaimyno ir bėgau. Mane palydėjo kokių penkių šautu vų apie dvidešimt šuvių. Gal būtų nušovę mane bebėgantį, jei, apie trisdešimt žingsnių prabėgęs, nebūčiau suklupęs ant gulinčio žmogaus, matyti, jau nebegyvo, nes po to liovėsi šaudė, tur būt, manydami, kad gerai būsią pataikę, nes nūgrivau staiga. Bėgdamas visą laiką turėjau šokinėti per įvairiose pozose ant žemės drybsančius žmones: augštelininkus, kniūpsčius ir ant šono susirietusius. Nepaisant ir pasiu tusio šaudymo, vis dėlto pasirodė, kai kuriems pavyko pabėgti dar keletas žingsnių nuo plento.

Suklupęs ant žmogaus, kuris nepykto dėl mano neatsar gumo, tuojau atsikėliau ir vėl bėgau be kvapo, bėgau gilyn į pušyną, į mišką. Bėgau iš šiaurės į pietus retu augalotu pušynu, kad, kiek galima toliau pasitraukčiau nuo pragaro, pamišimo ir siaubo.

Pagaliau, visiškai pailsęs, nebeatgaudamas kvapo, pajutęs lyg ir nebe savas kojas, kaip švino pripiltas, keliuose linkstančias, kad ir per menkiausią kumpuką žengiant, ir širdį pasiutusiai plakantią, lioviausiu bėgęs.

Einu ir nieko nesuprantu, kas įvyko: ar tai buvo baisus sapnas, ar tikrovė?

Su mumis gulėjo labai daug raudonojo armijoje buvusių „politrukų“ ir „komandirų“. Daugelis jų verkdami pradėjo prašyti:

— Tamsta vyresnysis (graždanin staršy), pasigailėkite, paleiskite mane, aš patsai dvejus metus „politruku“ tar navau raudonojo armijoje, mane visiškai nekaltai Petrovas įskundė... Aš ir toliau gerai tarnausiu... Aš esu labai sąžiningas pilietis... Aš labai myliu Staliną ir Kalininą... Do vanokit man, pasigailėkit mano žmonos ir vaikų!...

— Tylėk, mat-mat, nekalkėk! Nušausiu, kaip šunį! — atsako jiems enkavedistai.

Enkavedistų vadas pradėjo klausinėti, ar nėra tarp gulinčiųjų šoferio.

— Aš, aš, aš... aš esu šoferis, aš esu geriausias šoferis... aš visokiausiomis mašinomis moku važinėti... aš esu motociklininkas... aš esu šoferis ir lakūnas!... — iš plente gulinčios žmogysčių krūvos paplito tamsumoje daugybė balsų, norinčių išgelbėti savo gyvybę.

— Molčat, molčat! — pradėjo šūkauti enkavedistai. Iš gulinčiųjų krūvos nepaėmė nė vieno šoferio, nes atsirado vienas enkavedistas, mokąs mašiną vairuoti.

Daugiau kaip pusė valandos tvarkosi ir vis dar negali susitvarkyti. Jie ten savo sužeistuosius krauna į sunkvežimį ir tuo pat metu rengiasi mus šaudyti.

— Sudiev, Jonai; šiame pasaulyje mudu daugiau nebe pasimatysime, — patylomis man sako pulkininkas T.

— Nurimk, Juozeli, dar viso ko gali būti, — raminu jį, nors aš pats nebeturiu nė kibirkštėlės vilties, kad galėtume kaip nors beišsigelbėti.

Dabar tik galvoju, kaip jie mus šaudys. Ant plento vidurio gulinčiųjų tai tikrai nešaudys — lieps atsistoti. Stačius iš automatu, be abejo, momentaliai išklos, kaip rugius dalgiu. Turės sukomanduoti, kad atsistotume. Ne, kad ir ka-

žin ką komanduotų, tik jau neatsistosis, — manau sau: — kad tik kaip nors suspėčiau prieš pirmuosius šuvius nusiris ti į griovį dešinėje. Būtų gana lengva tai padaryti, jei nesutrukdytų man tas gudas, kuris guli mano dešinėje ir visą laiką patylomis kalba visą tą pačią maldą: Otcė naš iže jesi na nebesiech... (Tėve mūsų, kuris esi danguje...). Jokios baimės nejauciu. Tik labai pikta darosi, kad būsiu užmuštas ta me kilaikiame miške palei Bobruisko plentą ir vaikai visą amžių nežinos, kur jų tėvas dingio.

Pagaliau mūsų enkavedistai visiškai susitvarkė — tuojau, tuojau, turime išgirsti kokią nors komandą, paskutiniąją komandą, po kurios daugiau nieko nebegirdėsime. Tai bus paskutinis mūsų tragedijos aktas. Gausime geros sru bos“, kurią pažadėjo mums duoti Červenės kalėjimo kieme dvyliką valandą. Dabar kaip tik ir gali būti dvilyktoji valanda.

Pagaliau, išgirdome:

— Biegate, strieliajam! (Bėkite, šaudome!)

Drauge su ta komanda trijų žingsnių atstume nuo mūsų sutratėjo visi kulkosvaidžiai bei šautuvai, ir pasipylė į mus visa kulkų kruša. Kas bandė atsistoti bėgti, buvo nukirstas čia pat vietoje. Daugumas mūsų bandė įvykdyti komandą, bet neįstengė: sudribo, jei ne plente, tai kiek toliau.

Mano kaimynas dešinėje stoji bėgti, bet nespesję sudribo vietoje. Aš nesikeldamas iš vietos staigiai persiverčiau per jį ir nusiritau į griovį. Kažin kas tuojau užšoko ant manęs, bet ant manęs ir sudribo, kaip maišas prispaudamas mano kairiąją ranką ir nugarą. Jo galva, jei ji dar buvo, pasiliko ant griovio kranto plento pusėje. Dabar man atrodė, kad mano užimtoji pozicija visiškai gera, nes iš viršaus mane dengia žmogaus lavonas. Šautuvai ir kulkosvaidžiai tik trata ir trata. Negalėjau suprasti ko jie taip ilgai šaudė, kokias pen kias minutes: juk čia jokios gyvybės nebegali būti. Tokiu



MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUS UŽSAKYMAIS PAŠTU
(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.

(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

Jėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res. tel. TU 6913.

Sault Ste Marie, Ont.

MONOTONIJŲ IR MELANCHOLIJŲ SŪKURIUOSE

Kaip monotoniškai ir lėtai plaukia pro mūsų miestą St. Mary upės vanduo į didžiulius ežerus, taip panašiai vienodai, o kai kam atrodo, net melancholiškai slenka mūsų kolonijos gyvenimas.

Nedaug pramogų, ar tos monotonių grandinės pakeitimui turimu laisvalaikiu gali būti daugeliui mūsų kolonijos gyventojų, ypatingai žiemos metu. Tai yra tikrai kinų lankymas, susimetimas mažomis grupelėmis hoteliuose ar privačiuose butuose, kai kada dar ir proferansiuokas ar pokerukas, nedideliam skaičiui sporto mėgėjų — ledo rutulio (hockey) rungtynių ar kitokios rūšies sporto stebėjimas, na ir knygų mėgėjams, kurių pas mus irgi neperdaug, dar lieka skaitymas, bet ir tas nusibosta.

Koks didelis skirtumas, jei palyginti mūsų kolonijos gyvenimą su didžiųjų Kanados miestų gyvenimu. Dar matai spaudoje, apie ten kas kas vyksta, koncertus, laiku numato išvyti ar jau laukia.

Kitos trumpos naujienos.

Kovo mėn. pabaigoje prie mūsų miesto esančiais kanalais prasidėjo navigacijos sezonas, o tas oficialiai skaitoma pas mus pavasario pradžia.

„Nepr. Liet.“ skaitytojas ir palyginti mūsų kolonijos gyvenimą su didžiųjų Kanados miestų gyvenimu. Dar matai spaudoje, apie ten kas kas vyksta, koncertus, laiku numato išvyti ar jau laukia.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliuno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Re, d

uz \$0.01 \$1.000.00

01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosnes ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJU VISADA PASIRUOŠĘS PADĖTI

AMherst 0694

2102 FULLUM ST.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

DĖMESIO!

Lietuvius Elektros — Radio
Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu
ar perstatau:

europietiškus ir vietinius ra
dijo aparatus, patefonus, vi
sų paskirčių automatus.
Kintamos ar tiesioginės
srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam
instaliavimui ar pakeitimui
srovės, duodu techniškus
patarimus.

Skambinti telef. KE 1080
190 Wright Ave., Toronto.

pritraukia pranešimai apie ge
rus atlyginimus ir miesto plėti
mąsi. Kas liečia mūsų tautie
čius, tai reikėtų pastebėti, kad
bedarbių, su mažomis išimti
mis, kaip ir nėra.

Mūsų kolonijos „Nepr. Lit.“
atstovui ir platintojui nemažas
„N. L.“ prenumeratorių skai
čius nusiskundžia nuolat gau
na „N. L.“ pavėluotai. Stai,
kad ir prieš Velykas Did. Šeš
tadienį daug kas „N. L.“ gavo
po 2 numerius iškarto už dvi sa
vaites. Įdomu kas čia kaltas?

J. Sk.

Red. pastaba: Laikraštis
kiekvieną antradienį vakare iš
vežamas visas, be jokių išimčių,
į pašta. Jeigu jis, kaip čia ra
šoma, gaunamas netvarkingai,
tai kaltas vietinis paštas. Tuo
reikalu prašoma kreiptis į viet
inį pašta. Panašiai anksčiau bu
vo ir Montrealy, bet pasiskun
dregistruoja, o negavę darbo
tuoju vėl išvažiuoja) kuriuos

391 ST. CATHARINE ST. W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radijo aparatų
ir elektrinių reikmenų. Visi kiti Jūsų namų reikmenys.
Mūsų prekybos vedėjas, lietuvis, J. RUSSELL yra
krautuvėje kasdien Jūsų maloniam patarnavimui.
TEL.: LA 8621.

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽI
MIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS
Į MŪSŲ ATSTOVĄ
V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val.
DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMO
BILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR
SĄŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ
ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

Siuvėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ
PASIRINKIMAS VIETOJE.
ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.
UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas,
dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek
madenius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool Alcide Blais,
4337 Verdun A., Verdun 29—4ieme Av., Ville Lasalle.
YO 3323 TR. 7849.

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI
be nuosimčių



Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

Sviesiai melsvi deimantai

Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS



WINDSOR

WINDSORO LIETUVIAI IR JŲ VEIKLOS APŽVALGA.

Windsoro lietuvių kolonijoj
per paskutinį valdžios atlikimą
surašymą yra užsirašę 260 lie
tuviai. Neturiu tikrų duome
nų, bet apytikriai pusę sudaro
senieji ir apie tiek naujieji emi
grantai. Deja, lietuviškoj veik
loj dalyvauja apie 50—60 as
menų. Jie steigė ir lanko baž
nyčią, jie suorganizavo ir duo
da veiklą tautiniam sambūriui
vadinamam KLB Windsoro
Apylinkė. Neseniai matėm
spaudoj, kiek šis mažas būrelis
žmonių, palikę neretai darbo
vietę apmokamą darbą, eina į
repeticijas, daug triūsia dėl
įvairių parengimų, minėjimų
reprezentacijos ir tt. Ir reikia
pripažinti, kad toks mažas bū
relis yra tautiniam ir kultūri
niam darbe padaręs milžiniš
ką darbą. Šį kartą norisi iškel
ti viešai ir kitą, taip pat vertin
gą, atliktą visuomeninį dar
bą ekonominėje srityje.

Iš turimų duomenų matos,
kad nuo šios apylinkės įsikūri
mo pradžios t. y. 1950 m. ge
gužės 6 d. iki šiandien turėta
2735 dol. ir 72 ct. pajamų. Pa
jamos sudarytos iš parengimų,
aukų ir nario mokesčių. Dalis
šių pinigų gauta iš detroitie
čių lietuvių, kurie noriai at
vyksta į mūsų parengimus ir
kartu mus paremia, bet didesnė
suma yra tos kolonijos ir tos
mažos grupelės žmonių. Kas
su tais pinigais padaryta?

Ogi: Balfui — 153 dol. — Tau
tos fondui — 344 dol., Piep
holzo gimnazijai — 125 dol.,
bažnyčiai — 100 dol., padeng
tos minėjimų, parengimų, šeš
tadieninės mokyklos išlaidos ir
apie 900 dol. banke. Be to
yra vienas būrelis žmonių, ku
ris nuolat išlaiko vieną Diep
holzo gimnazijos mokinių ir ki
tas, kuris aukoja švenčių pro
gomis.

Nuo 1951 metų pradžios tos
apylinkės valdybos pastangom
čia įsteigtos lietuviškos pamal
dos ir nuo 1952 m. vasario m.
pradžios nuolat gyvena lietu
vis kunigas.

Bažnyčią lanko, kunigą iš
laiko grynai tie 50—60 asme
nų ir jie tam tikslui vien baž
nyčioj per rinkliavas suauko
jo 1369 dol. atskirai invento
rius įsigijimui. Čia neįeina as
meninės aukos mišioms, kalė
dojimo ir kit.

Nors turim skaitlines, bet
sunku tikrai nustatyti, kiek ats
kirai vienas žmogus yra prisidė
jęs savo pinigine parama
prie bendro visuomeninio dar
bo, tačiau apytikriai išeitų apie
30 dol. metams vienam asme
niui. Paėmus metines darbinin
ko pajamas nebūtų tų visuome

šas.
Nuolatiniai Diepholzo gim
nazijos būrelio rėmėjai yra:
Petras Januška, p. Petrutis,
St. Pakauskas, Z. Petravičienė,
J. Černiauskas, Edv. Zatorskis,
Vikt. Kožkauskaitė, H. But
kevičius, J. Jokubauskas, V.
Janušas, J. Mikelskas, Leon.
Baltrušauskas, Z. Mistauskas,
Alb. Sasnauskas, Alb. Gesius,
M. Juškauskienė, St. Račiukai
tis, Ant. Patašius, J. Kuncai
tis, A. Jakštaitė, Vyt. Kacins
kas.

S. m. balandžio mėn. 11 d. 8
val. Windsor Seminol 2585
val. (Rumų salė) ruošiamas
linksmas šokių vakaras, su ge
ru orkestru ir bufetu. Apylin
kės Valdyba kviečia visus atsi
lankyti. J. Ražauskas.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO
SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FAR
MAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVIUS —
PARDAVĖJUS:

J. Rukša-VL. Jankaitis

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

Danray Shoe Store

DĖMESIO!

Naujai atidarytoje Batų Krautuvėje.

1229 DUNDAS St. W. (netoli Lietuvių Namų).
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BATŲ.

DELHI, ONT.

VELYKŲ MARGUTIS VAIKAMS

Velykų antrą dieną, KLB savą vertingą ūkį. Paskutinis Apylinkės V-ba, Delhi miesto prieš perkant saieje suruošė vaikams „Margutį“. Tik gaila, kad šis parengimas nebuvo paskelbtas spaudoje ir nebuvo gausingas.

Už gražiau numargintus margučius buvo paskirtos premijos. I-mą premiją laimėjo Jūratė Račytė, II-rą — Iritė Au gaitytė ir III-čią Orvydas Ston kus. B. Ozolaitis, V. Vinda-šytis ir J. Astrauskaitės mar gučiai buvo įvertinti kaip gra žiai ir skoningai numarginti. Po to jaunimas gražiai pa deklamavo, paritinėjo margu čius ir pasivažiavo skaniais Ve lykų pyragaičiais.

ČAIKŲ PAGERBIMAS

Per Velykų šventes, pp. S. Bykienės ir O. Balnienės inicia tyva buvo suruoštas balius pp. O. ir B. Čaikų dukrelės gimtu ves pagerbti.

Pp. Čaikai dar tik antri me tai kai yra įsikūrę nuosavame, gražiame tabako ūkyje. Jiems buvo tikra staigmena toks gau sus kaimynų atsilankymas ir jų parodytas didelis nuosirdu mas.

GRAŽUS LIETUVIŲ SOLIDARUMAS

Kovo 29 d. pp. Augaičių še i mai kaimynų buvo padaryta di delė staigmena — suruoštas balius gimusiai dukrelei pagerbti.

Pp. Augaičiai yra iš naujų jų imigrantų. Į šią apylinkę yra atvykę prieš kelis metus. Jie yra padirbėję ir auginę ta baką pas kitus, o dabar jau antri metai kaip turi pirke nuo

LIETUVIS ATIDARĖ GARAZĄ

Šioje, turtingiausioje Onta rio tabako augintojų apylinkė je, T. Gaižauskas ir Co., 3 mil. nuo Simcoe, prie 9-to kelio, atidarė auto remonto dirbtuvę.

P. T. Gaižauskas Lietuvoje buvo karo lakūnas. Jis mylė damas savo pasirinktą specia lybę, buvo ne tik lakūnas, bet kartu ir geras mechanikas. Bol ševikams sugriovus Lietuvos karinę aviaciją, T. Gaižauskas perėjo į auto mechaninę bran žą. Būdamas tremtiniu Vokie tijoje, jis produktingai sunau dojo laiką specializuodamasis taip pat auto srityje. Vėliau, išvykęs į Angliją, apie dvejus metus dirbo auto garaže kaip mechanikas. Atvykęs Kana don, greitai išlaikė egzaminus ir gavo leidimą verstis sava rankiškai, kaip kvalifikuotas auto mechanikas.

Nors dar trumpas laikas, kaip T. Gaižauskas pradėjo

LONDON, Ont.

ATVYKSTA VYSK. V. BRIZGYS

Balandžio mėn. 20 dieną — pirmadienį Londono lietuvių kolonijon atvyksta J. E. Vysk. V. Brizgys. Augštojo dvasiš kio sutikimą londoniškiai ren gia Katalikų Kultūros Centro salėje (anksčiau ten būdavo lie tuviškos pamaldos), Colborne —Dundas gatvės kampas. Pra džia 7 val. vak.

Laukiama gausaus tautiečių atsilankymo. Taip pat maloni ai kviečiami atsilankyti ir ar timesnių apylinkių lietuviai. Apyl. Valdyba.

NAUDINGI PAMOKYMAI IR PRAMOGOS.

Londono Miesto Suaugusių švietimo Valdyba naujiems ka nadičiams ir šiemet surengė taip vadinamus kursus.

Labai populiaria forma skai tomos paskaitėlės įvairiais nau jiems kanadičiams naudin

biznį šioje apylinkėje, bet jau iš daugelio ko galima spėti, kad jis sugebės susidaryti di delę klientūrą ir susikurti ge rą ateitį.

Be to, šis naujas biznierių šioje apylinkėje turi daug idė jų ir vilčių. Tikisi įsigyti lėk tuvą ir ateiti pagalbon tabako augintojams kovoje su kenkė jais. Koresp.

gais klausimais. Paįvairinimui duodama geros klasinės muzi kos, bei solistų dainų. Taip pat rodomos kultūrinės ir spal votos filmos.

Stebėtina, kad į šias paskai tas mažokai atsilankoma. Pir mutinį kartą programos vedė jas pastebėjo, kad mažą ką dau giau klausytojų, kaip progra mos išpildytojų.

Kursai vyksta Londono Bi bliotekos salėje, Queen's Ave., 305 nr. kiekvieno mėn. pirmą sekmadienį.

Pradžią 2,30 val. po pietų. L. E-tas.

LINKSMAVAKARIS

Teko patirti, kad balandžio 25 dieną, šeštadienį — londo niškiai turės smagią pramogą Stone Grill salėje, Clarence g vė 355 nr. Gros gera kapela, veiks turtingas bufetas. Pra džia 7 valandą vakaro.

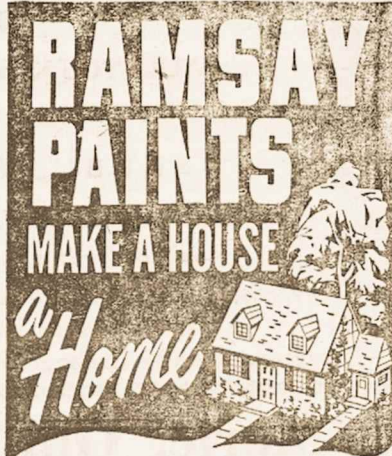
L. E-tas.

PAJIEŠKOJIMAI

— Kazimieras Kanapakis (jo adresas: P. O. Box 182, Nat al, B. C.) jieško Gražulytės-Andrulevičienės, apie kurią girdėjęs, kad ji gyvenanti Montrealy. Jis prašo ją atsi liepti aukščiau nurodytu adre su arba „NL“ redakcijon.

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492
SAVININKAI BROLIAI BRASTAUSKAI



There is a
RAMSAY PAINT
for INTERIOR
or EXTERIOR USE!

in FLAT
SEMI-GLOSS
GLOSS
FINISHES

PERKANTIEMS DA ŽUS GALONAIŠ, NA MŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

* * *

CROSLEY RADIO ir TELEVIZIJA

* * *

C. C. M. DVIRAČIAI

* * *

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAI DA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

DR. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

430 DUNDAS Str. West Toronto.

Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. Telef. EM 6-5798.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)
(buvusi Juozo Paplausko)
SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame žviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Flitzroy 3292.

LA 7570

WILLIAM BENDENA REAL ESTATE

1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto. Pirkdami ar parduodami Namus pasitarkit su mumis) — mielai jums patarnausim!

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIESĖLES, UŽUO LAIDAS ir kt. NEAUGSTOS KAINOS. 288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirta dieniais nuo 8 iki 10 vak.
Nuo 9 ryto iki 7 vak. 3664 St. Famille St.
Tel. Fa 6844 Tel. HA 6708 Montreal, Que.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.



SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristaty mas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas

Siuntinys Nr. 6	Reikalaukite pilno siuntinių sąrašo.	Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95
A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60	5 sv. baltų kv. miltų	1 sv. deg. kavos
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70	3 sv. gr. kiau. taukų	1 sv. kakavos
Siuntinys Nr. 7	1 sv. šokolado	Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50
A. 10 sv. kv. miltų \$2.50	1 sv. kavos	4 sv. rūk. lašinių
B. 20 sv. kv. miltų \$3.90		2 sv. kiauolinių taukų
E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25		2 sv. margarino
Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50	Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40	2 sv. marmelado
5 sv. cukraus	2 sv. rūkytų lašinių	1 sv. deg. kavos
	2 sv. kiau. taukų	



Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fo telius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sun kus (iširimus), įsiuvame sa gas ir pan. Kiekvieną or derį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTOVĖ JŲSŲ PATARNAVIMUI. PRASOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville LaSalle.

A. GAURYS Telefonas: HE 0100

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pa taisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Lo uis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Biuras St. Denis 1251, (prie St. Catherine). Spe cialiai lietuviams šešta dieniais iki pietų. Telef.: TAion 3345.

artimiaušius, bet ir visus dar, Rašykite M. G. M. šio laiško
pripažinimą. Matacheyano Liet. raščių admin.

MONTREAL

J. E. VYSKUPAS V. BRIZGYS MONTREALY

lankydami turėjo pasimatyti su J. E. Kardinolu P. E. Leger, A. V. parapijoje turėjo pamaldas, kurių metu pasakė labai išpūdingų pamokslų. Sekmadienį po pamaldų atliko pirmąją šioje bažnyčioje dirmano. Po to parapijiečių eisenos priskyje nuėjo per miestą į A. V. bažnyčią skirtą statyti vietą, kame pašventino lietuvių (p. Ladygos ir p. Kisieliaus padarytą) kryžių, ta pačia proga ragindamas ir linkėdamas pastatyti bažnyčią. Vakare da lyvavo jo garbei surouštoje vakarieneje, kurios metu pasakė labai svarbią kalbą Lietuvos ir lietuvių tema.

Vakariene, kurią paruošė L. K. M. D-ja, vedė p. Kęsgaila, buvo gražiai paruošta ir gausi dalyviais. Vyskupą sveikino bažnyčios komiteto vardu G. Ruksėnas, KLB Montrealio v-bos ir kitų organizacijų vardu pirm. inž. I. Balsys, LKMD-ja Vyskupui išteikė sveikinimo adresą. Sveikino ir šv. Kazimiero par. klebonas kun. J. Bobinas. Vakariene metu klebonui kun. J. Kubiliui paprašius, susirinku sieji bažnyčios statymo tikslui suaukojo daugiau kaip 1000 dolerių.

Vyskupas į Montrealį buvo prašytas atvykti kun. J. Kubiliaus, pas kurį viešėjo. Šeštadienį pietavo pas pp. Kęsgailas.

Iš Montrealio į Torontą vyskupas išvyko trečiadienį. Ten bus tikėtai pravažiuodamas, nes jau ten lenkėsi anksčiau, o penktadienį bus St. Catharines, sekmadienį Hamiltone, pirmadienį Londone, toliau Windsore ir po to grįžta į Čikagą. Vyskupą kelionėje lydi kun. Kulbis, o savo automobilu veža kun. Parulis, kuris iš Toronto grįžta į Worcesterį, Mass., USA.

PRIMENAMA, KAD A. KUPREVIČIAUS

koncertas projektuojamas gegužės 17 dieną Plateau salėje, 7 val. vakare.

E. KARDELIENĖS MUZIKOS STUDIJS MOKINIŲ KONCERTAS

bus balandžio 26 dieną, 6 val. po pietų MacGee mokyklos salėje, 220 Pine Ave (kur esti lietuvių minėjimai). Jeigu kas nuo išlaidų liks, tai bus paaukota Vasario 16 gimnazijai paremti. Kviečiami koncertan da lyvauti visi lietuviai.

LIETUVIŲ NAMŲ VAJAUS MĖNUO.

Montrealio Lietuvių Namų komitetas pasiskirstė pareigomis: pirmininkas A. Navickas, (3330 Bellechasse, tel. GR 1260), vicep. L. Gudas (6427 Briand, tel. 3134), izd. J. Trumpa (6655 — 15 Ave, Rosemount), izd. pavaduotojai — A. Matulis (7682 Edward St., Vile Lasalle, tel. TR 12) ir S. Jaspelkis (2055 Montgomery

VERDUN: —

Duplex (po 6 kamb.)

\$ 9.500

Duplex (po 4 kamb.)

\$ 7.500

VILLE LASALLE: —

3 moderniški butai

\$ 15.700

BENNETT REALTY,

Verdun, Que., HE 3704

Lietuviai atstovai

P. Jakubauskas. HE 3968.

PARDUODAMAS 5 kamb.

rių namas — Cottage

SU RESTORANU

(be agentų tarpininkavimo)

7280 CHURCHILL Blvd.,

CRAWFORD Park., Verdun.

Tel. TR 0175

IŠNUOMOJAMAS gražus

kambarys, Verdune. Teirautis

telefonu HE 0473.

St.), reikalų vedėjas B. Katilius (3830 Drolet, tel. LA 5628), jo pav. P. Narbutas (3512 Shuter, tel.: HA 2539) ir V. Janušauskas (56 Vermont St., Ville Jacques Cartier) ir sekr. J. Parojus (7240 Querbes, tel. VI 7634).

Komitetas nutarė visą mėnesį paskirti pasižadėjimų telkimui čia nurodytais adresais, kur kam patogiau.

Balandžio 16 d. šaukiamas komiteto posėdis 4398 St. Laurent, 7 val. vakaro. K-tas.

TARPTAUTINIS YMCA FESTIVALIS

YMCAoje įvyks balandžio 17 dieną, 5550 Park Ave. Programoje įvairių tautų muzika, dainos ir šokiai. Po spektaklio — šokiai. Įėjimas 1 dol.

ANGLŲ KALBOS KURSŲ PRADEDANTIEMS

Balandžio 14 dieną 8 val. vakaro YMCA patalpose, 5550 Park Ave, prasideda kursai pradedantiems mokytis anglų kalbos. Pažengusiems ten pat kursai pradedami balandžio 14 dieną 7 val. vakaro.

AKADEMINIO SAMBŪRIO SUSIRINKIME

J. Akstinas skaitė paskaitą apie impresionizmą tapyboje. Jis įdomiai būdino tą srovę, vertindamas, jo atstovus ir pavaizduodamas gausiomis iliustracijomis. Sekantiems susirinkimams bus paimtas impresionizmas grafikoje, skulptūroje, literatūroje ir muzikoje.

LANKĖSI MONTREALY

iš Norandos kasyklų Bernardas ir Valentinas Kardeliai, pirmą kartą Kanadoje aplankę savo gimines E. ir J. Kardečius. Jų Buicku buvo atvykę dar du lietuviai. V. Sodeika ir Ignas?

LIGOS IR NELAIMĖS

Serga p. Daukšienė, p. Juknelienė, p. Milašienė, A. Silinis. Tebeguli ligininėje dar ir A. Pilypaitis, Ilonai Pilypaitytei padaryta apendikso operacija.

SLA SUSIRINKIMAS

Balandžio 19 d., tuojau po pamaldų, A. V. parapijos salėje įvyksta visuotinis Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Montrealio sk. susirinkimas. Bus renkama sekantiems metams valdyba ir aptariami kiti svarbūs organizaciniai reikalai.

V-ba.

SUGRĮŽO JŪRININKAS

p. K. Leipus, kuris turės ilgesnes atostogas Montrealy.

IKURTUVIŲ BALIUS.

Būrys draugų p. Plaušiniams bal. 12 d. suruošė įkurtuves, nes jie persikėlė į nuosavus namus.

NERINGOS SKAUČIŲ

parengta programa, ypač vaikams, bus tikrai įdomi. Patar tina nepraleisti progos neatsilankius.

„LABANAKT, PONIOS“

vaidinimas, kuris Čikagoje ėjo 100, Bostone 28, Los Angeles 46 savaites ir didelį pasisekimą turi Montrealy, plačiai publikai patenkinti bus rodomas Her Majesty's teatre (Guy ir St. Catherine kampas), balandžio 20—25 dienomis. Kas norėtų šį vaidinimą pamatyti, „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje gali gauti nemokamai bilietų, kurie duoda teisę bilietus (tikėtus) pirkti už pusę kainos.

O. MIKNIENĖ

kaimynės ir artimosios, balandžio 11 d. pas p. Zieniuvienę, 3767 Hochelaga, surengė prieš vestuvinę staigmeną. Įteikta dovanų. Sutuoktuvės numatytos balandžio 25 d. 2 val. pp. 1135 Amherst Square.

APIE SPORTININKŲ VAKARĄ

skaitykite skelbimą ir atsilankykite.

KUNIGŲ PAMAINOS

Kun. Pečkys 9. IV. išvyko į Čikagą, kur išbus ilgesnį laiką, o kun. Kulbis žada ilgesnį laiką pabūti Kanadoje.

Pirmas pavasario šokių vakaras

įvyksta balandžio 18 d. 8 v. v. 1862 Wellington Str., jaukioje „Dom Polsky“ salėje.

Įdomią šokių programą išpildys

VAITEKŪNAITĖS šokių studijos mokinės.

Veiks bufetas, bus labai gausi loterija, kuriai vertingus fantus paaukoko rėmėjų būrys. Šokiams groja „Melodijos“ kapela, vedama p. Piešinios.

Montrealiečius kviečia gausiai apsilankyti

Sporto Klubas „Tauras“.

Š. m. balandžio mėn. 19 d. 1220 Mountrain Str.

„Neringos“ skaučių tuntas rengia

PAVASARINĖ KLUMPIŲ SUNEŠIMO VAKARĄ.

Pradžia: 5 val. pp.

Programoje: vaidinimas „Žaislų Krautuvė“ ir kiti įvairumai. Loterija, bufetas, šokiai, grojant Lithuanicai“.

Įėjimas: suaugusiems 1 dol., vaikams 50 ct.

„Neringos“ skaučių tuntas.

Į MONTREALIO LIETUVIUS!

Šis šauksmas yra didžiausias Kanados lietuvių Montrealy šauksmas, — šauksmas, ar no rim išlikti lietuviams gyvais ar išnykti ir būti sutraikytiems istorinių laiko ratų.

Tebūna leista palyginti žmogų su ta kregždute, kuri pavasariui atėjus, klijuoja — neša mažus medžiagos gabalėlius, kol paruošia gražų, tvirtą savo lizdėlį.

Montrealio lietuviai, seniau atvykę ir naujiejį suklįjavo daug, daug savo gražių namų, dėdami centą prie cento.

O senieji lietuviai Montrealy atliko ir dar labai daug visuomeninių darbų: pastatė istorinę šv. Kazimiero bažnyčią, sukūrė lietuvių klubą, atli gražu. Tačiau viena dar neatlikta, viena nebuvo padaryta, ką ir senieji ir naujai atvykę giliai junta — savo lietuviško namo — salės, kur žydėtų, bujo tų lietuviškas veikimas, kur augtų naujoji karta, kur rastų peno ir suraminimo ir palinkų ir vargo išraižyta senutė, kur lietuviška skaitykla, lietuviškas menas, lietuviški koncertai sustrauktų nuo seno ligi jauno Montrealio lietuvių!

Lietuviai, atliekę istorijoje milžiniškus dalykus, išplėtę savo valstybės ribas nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, iškilę pir muoju sporte (krepsinyje), pralenkę savo kultūringumu buvusį tarptautinę Camp ir atkreipę pasaulio tautų dėmesį, — negali neturėti savo namų, savo salės, kur jaustųsi, kaip savo namuose, kur vyktytų jujų susirinkimai, koncertai, pobūviai, pasilinksminimai, pamėnijimai ir tt.

Mums rūpi išlaikyti lietuvių be, mums rūpi pasakyti su Sauerveinu: „Lietuviai esame mes gimę, lietuviams turime ir būti, tą garbę gavome užgimę, jai ir neturim leist pražūti“.

Juk kur eina mūsų vaikai, kai neturim savo namo, — į sve timentų klubus, kabaretus, nes savo nieko gero neturim. Mums gėda pasirodyti tose sa vo suvargusiose salėse ar „nu vytautintam“ lietuvių klube.

Montrealio lietuviai per mė tus suruošia nemažiau 30—40 pobūvių ir daugiau, ir už salę moka nemažiau 100 dolerių, tai minimumas, kurį išmetam, kaip į gatvę po kelius tūkstan čius dolerių per metus.

Ir lankstomės prieš bosus kaip vergai, kad tik imty tą vargšą mūsų šimtelį.

Argi mes, lietuviai, nesame

Atkelta iš 1 psl.

Liet. Bibliotekos steigimo reikalu pranešė Liet. Namų Fondo pirm. Straždas. Skaitykla Liet. Namuose jau veikia ir bibliotekos steigimas pradėtas. Kai kurie atstovai pageidavo, kad Biblioteka būtų Bendrojo menės vardu. Nutarta to klausimo nekelti kadangi ir Liet. Namai faktinai yra Liet. Bendrojo menės.

Buvo svarstyti šalpos reikalai ir solidarumo mokesnio surinkimo klausimas, L.

MALONI STAIGMENAI!

PIRMĄ KARTĄ TORONTE

„Egle Zalciu Karaliene“ ir „Birute“

MIKO PETRAUSKO DAINŲ VAIZDAI

(Ištraukos iš operų)

Vadov. A. STEPONAVIČIENĖS Meno Ansamblio

BALANDŽIO 18 D. EATON AUDITORIJOJE

Bilietai gaunami Eaton Auditorijoje nuo balandžio 10 d.

Pradžia 7,30 val. vak. punktualiai.

Šalpos Grupė „Daina“.

TORONTO

MIELAS LIETUVI(E)!

500 T. L. Namų šerinkinų, Carlton ir Jarvis gatvių kam.

Lietuvių vienybės vardan, kviečia, broli, sesė ateiti į Jų eiles, perkant T. L. N. šerą.

Tenelieka nė vieno susipratu sio Toronto lietuvių už T. L. Namų — lietuvių centro durų. Ateik dabar ar vėliau, nesisalink nuo jų. Gal ir Tau ateis sunki valanda, kada Tu šauksies Tų lietuvių pagalbos. Susiprask, neapsamanok žaliais doleriukais, skirk jų dalį ir savo bočių garbei palaikyti. Nesisalink nuo lietuvių organi zavimosi, nes dėka jų Tu ir čia į aukso šalį patekai ir aapai išgelbėtas nuo tragiško gyvenimo už geležinės uždangos.

Dar trūksta didžiajam TLN mokėjimui virš 1000 dol., terminas pratęstas tik 2 savaitėm. Lietuvi, atnešk savo dalį į T. L. Namus, 235 Ossington. Tel. KE 3027.

T. L. N. FRANCISKONAI ĮSIKURIA

TORONTE

Vienuoliai pranciškonai nupirko Toronte namus (sinagogą) ir kelias iš Kitchener, kur jie, atvykę iš Kringos, laikinai buvo apsigyvenę.

Ryšium su Pranciškonų įsikūrimu, svarstomas antros parapijos Toronte įsteigimo klausimas, o su tuo ir naujos bažnyčios statymo klausimas: jeigu parapijiečiai bus paskirstyti į dvi parapijas, tai, galimas dalykas, atpuls ir bažnyčios statymas, nes ir esamų užteksia. Be ko kita, dirvos grėžimai parodė, kad vieta bažnyčiai labai nepalanki esanti. P.

T. L. N-se kas penktadienį per alučius, dabar groja liet. orkestras „Trimitas“. Čia vieni alutį girksnoja, kiti salėje, kaip kad Lietuvos kavinėse buvo priimta, ir pasišoka.

Norima T. L. Namus papuošti, kas galėtų padovanoti paveikslų, skulptūrų, medžio išdrožinėjimų, L. N. būtų labai dėkingi.

Šėrus pirk: po 200 dol.: John Margis; po 100 dol.: K. L. Moterų bendruomenės Toronto apyl.; po 75 dol.: Toronto parapijos klebonas kun. Petras Užubalis; po 50 dol.: Dargis Kazys, Končius Antanas, Grigaitis Kęstutis; po 25 dol.: kun. B. Pacevičius, Jonas Ališauskas, Juozas Ališauskas, Petras Brožukas, Pranas Kozulis, Beržinskas Stasė, Dagilis Jadvyga, Didžbalis Jonas, Duda Stasys, Dulaitis Juozas, Grigaitienė Stasė, Kašponas Bronius, Kalyčius Vincas, Kriščiūnas Vytautas, Mackevičius Brunardas, Paršelis Jonas, Prielgauskas Alf., Svinauskas Romualdas, Rusinas Karolis, Vainauskas Jonas, Lenkevičius Juozas. T. L. N.

KLaidos PATAISYMAS.

Paskut. N. L. Nr. korespondencijoj „Iškilmingos Krikščynos“ turėjo būti: Prima ir Bronius Sapliai. Klaida įvyko perdodant žinią telefonu. L.

BUS ŠOKIŲ VAKARAS

Ši šeštadienį, balandžio 18 d. 7,30 val. vakaro UNF salėje, 297 College St., rengiamas linksmas šokių vakaras.

Sokiams gros Liet. Taut. Orkestras „Trimitas“. Bufetė alutis ir kiti gėrimai bei užkandžiai. Rengia LAS Toronto skyrius.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Margis Vaistinė

JONAS V. MARGIS — VAISTININKAS

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.) Toronto.

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visa me mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devyneris, ramunėlių, Celsijaus termometrų, (foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolono, vitaminų ir tt. Telefonas MU 9543. Valandos 9 a. m — 9 p. m.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perleidimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARASYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDVIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAI KREIPKITES Į MŪSŲ ISTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto gyventojas per PASKUTINIUS 25 METUS.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.

Telefonas LO 2738. Vakaraš HY 1543.